



SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
PREZESA KRAJOWEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ
ZA ROK 2014

Warszawa, maj 2015 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1 PLANOWANIE W GOSPODAROWANIU WODAMI	6
1.1 PROGRAM WODNO-ŚRODOWISKOWY KRAJU	6
1.2 PLANY GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARACH DORZECZY	6
1.3 PLANY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARÓW DORZECZY	8
1.4 ZGODNOŚĆ INWESTYCJI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ Z RAMOWĄ DYREKTYWĄ WODNĄ.....	10
1.5 PRACE PLANISTYCZNE NA POTRZEBY KOLEJNEJ AKTUALIZACJI PLANÓW GOSPODAROWANIA WODAMI W 2021 R.	11
1.6 STRATEGIA MORSKA	11
1.7 REALIZACJA DYREKTYWY RADY 91/676/EWG, DOTYCZĄCEJ OCHRONY WÓD PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI POWODOWANYMI PRZEZ AZOTANY POCHODZENIA ROLNICZEGO, TZW. DYREKTYWY AZOTANOWEJ.	12
1.8 PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM SUSZY NA OBSZARZE KRAJU	13
2 UZGADNIANIE PROJEKTÓW WARUNKÓW KORZYSTANIA Z WÓD REGIONU WODNEGO	15
3 KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH	16
4 KATASTER WODNY DLA OBSZARU PAŃSTWA, Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA OBSZARY DORZECZY .	16
5 KONTROLA GOSPODAROWANIA WODAMI	17
6 NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ DYREKTORÓW REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ	18
7 NADZÓR NAD FUNKCJONOWANIEM PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNEJ, PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA BUDOWLI PIĘTRZĄCYCH ORAZ PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY HYDROGEOLOGICZNEJ	19
7.1 PAŃSTWOWA SŁUŻBA HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNA	20
7.2 PAŃSTWOWA SŁUŻBA DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA BUDOWLI PIĘTRZĄCYCH	22
7.3 PAŃSTWOWA SŁUŻBA HYDROGEOLOGICZNA	24
8 REPREZENTOWANIE SKARBU PAŃSTWA W STOSUNKU DO MIENIA ZWIĄZANEGO Z GOSPODARKĄ WODNĄ, OKREŚLONEGO USTAWĄ PRAWO WODNE	26
9 RYBACKIE KORZYSTANIE Z WÓD	27
10 PROGRAMOWANIE, PLANOWANIE I NADZÓR NAD REALIZACJĄ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z UTRZYMYWANIEM WÓD LUB URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ INWESTYCJE W GOSPODARCE WODNEJ	28
10.1 PROGRAMOWANIE, PLANOWANIE I NADZÓR NAD INWESTYCJAMI HYDROTECHNICZNYMI	28
10.2 REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2007-2013	30
10.2.1 <i>Priorytet III: Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska</i>	30
10.2.1.1 „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I” - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku.....	30
10.2.1.2 „Poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek”	31
10.2.1.3 „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW)”	32
10.2.1.4 „Modernizacja zbiornika wodnego Nysa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - etap I” ..	33
10.2.1.5 „Poprawa stanu ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego na rzece Nysie Kłodzkiej”	34
10.2.2 <i>Priorytet V: „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych”</i>	34
10.2.2.1 „Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Biała Tarnowska”	34
10.2.2.2 „Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Wistoki i jej dopływów”	35
10.2.3 <i>Priorytet VII: Transport przyjazny środowisku</i>	35
10.2.3.1 „Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku, będącym w zarządzie RZGW Gliwice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”	35
10.2.3.2 „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry - przystosowanie do III klasy drogi wodnej” Etap I.....	36
10.2.3.3 „Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław woj. opolskie”	36
10.2.3.4 „Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław woj. dolnośląskie - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”	36

10.2.3.5	„Modernizacja stopnia Brzeg Dolny - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”	37
10.2.3.6	„Modernizacja stopnia Chróścice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”	37
10.3	PROGRAM OPERACYJNY INNOWACYJNA GOSPODARKA 2007-2013	37
10.3.1	<i>Priorytet VI: Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – Działanie 6.4. – Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym</i>	37
10.3.1.1	„Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinkach Jezioro Drużno – Miłomłyn, Miłomłyn – Zalewo, Miłomłyn – Ostróda – Stare Jabłonki”	37
10.4	REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW REGIONALNYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH I INNYCH PROGRAMÓW	39
10.4.1	<i>Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013</i>	39
10.4.2	<i>Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury 2007-2013</i>	39
10.4.3	<i>Instrument Finansowy Life +</i>	39
10.5	PROGRAM BUDOWY ZBIORNIKA WODNEGO ŚWINNA PORĘBA W LATACH 2006 – 2015	40
10.6	PROGRAM DLA ODRY – 2006	41
10.6.1	„Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze woj. śląskie (Polder)” ..	42
10.6.2	„Budowa stopnia wodnego Malczyce”	43
10.6.3	„Zbiorniki i poldery – Zbiornik Jeziorsko – Zwiększenie przepustowości wlotu do zbiornika – Modernizacja jazu – Rozbudowa pompowni Proboszczowice” (RZGW w Poznaniu)	43
10.6.4	„Wykonanie ubezpieczenia brzegu kanału Piasek w rejonie miejscowości Piasek na długości około 700 m” (RZGW w Szczecinie)	43
10.6.5	„Modernizacja zbiornika Świerzawa” (RZGW we Wrocławiu)	43
10.6.6	„Modernizacja jazu Więcmierzyce na rzece Nysie Kłodzkiej w km 36+439” (RZGW we Wrocławiu)	44
10.7	PROGRAM OCHRONY PRZED POWODZIĄ W DORZECZU GÓRNEJ WISŁY.	44
10.8	PROGRAM PRIORYTETOWY NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ PN. „BUDOWA, PRZEBUDOWA I ODBUDOWA OBIEKTÓW HYDROTECHNICZNYCH”, CZĘŚĆ 1. OBIEKTY ZGŁASZANE PRZEZ PREZESA KZGW ...	45
10.9	ZADANIA W ZAKRESIE UTRZYMANIA WÓD I URZĄDZEŃ WODNYCH	46
11	MONITORING ZJAWISK LODOWYCH I LODOŁAMANIE	51
12	WYKONYWANIE PRZEZ PREZESA KZGW ZADAŃ ORGANU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ, W ZAKRESIE SPRAWOWANIA FUNKCJI ORGANU ODWOŁAWCZEGO I NADZORU ADMINISTRACYJNEGO	54
13	WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I WSPÓŁPRACA NA WODACH GRANICZNYCH	55
14	INNE RELACJE Z OTOCZENIEM	56
14.1	WSPÓŁPRACA Z SEJMEM I SENATEM	56
14.2	DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE	57
15	ZAŁATWIANIE SKARG I WNIOSEKÓW WPŁYWAJĄCYCH DO URZĘDU	66
	PODSUMOWANIE	67

WSTĘP

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jest centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach gospodarowania wodami, w szczególności w sprawach zarządzania zasobami wodnymi oraz korzystania z wód, nadzorowanym przez ministra właściwego ds. gospodarki wodnej. Prezes KZGW sprawuje nadzór nad dyrektorami siedmiu regionalnych zarządów gospodarki wodnej (w Gdańsku, Gliwicach, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu). Ponadto Prezes KZGW nadzoruje funkcjonowanie państwowych służb: hydrologiczno-meteorologicznej, hydrogeologicznej i do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jest dysponentem II-go stopnia środków budżetowych części 22 – gospodarka wodna dla podległych jednostek budżetowych, tj. 7 regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz Biura Koordynacji Programu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry, które realizuje zadania określone dla Jednostki Koordynacyjnej Projektu w Umowie Pożyczki nr 74 36 POL z dnia 11 maja 2007 r., zawartej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju.

Na podstawie art. 91 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 469), Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zobowiązany jest do składania ministrowi właściwemu ds. gospodarki wodnej corocznego sprawozdania z realizacji zadań, o których mowa w art. 90 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

Prezes KZGW w 2014 r. wykonywał swoje zadania przy pomocy Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w skład którego wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- Departament Planowania i Zasobów Wodnych,
- Departament Inwestycji i Nadzoru,
- Biuro Budżetu i Finansów,
- Biuro Administracyjno-Prawne,
- Samodzielny Wydział do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

W 2014 r. do najważniejszych zadań realizowanych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej należały:

- zakończenie procesu opracowywania MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry oraz kontynuacja prac służących aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- przygotowanie projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy Wisły, Odry i Pregoty, które od 22 grudnia 2014r. podlegają półrocznemu procesowi konsultacji społecznych;
- ochrona przed powodzią i usuwanie jej skutków w majątku administrowanym przez regionalne zarządy gospodarki wodnej;
- wdrażanie dyrektywy powodziowej poprzez kontynuację realizacji projektu „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK);
- intensyfikacja realizacji istotnych dla gospodarki wodnej inwestycji;
- koordynacja działań oraz nadzór w zakresie realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

1 PLANOWANIE W GOSPODAROWANIU WODAMI

Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i program wodno-środowiskowy kraju są ze sobą ściśle powiązane i, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, są podstawowymi dokumentami planistycznymi, sporządzanymi dla potrzeb gospodarowania wodami w Polsce. Dokumenty te opracowywane i aktualizowane są przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zatwierdzane są przez Radę Ministrów i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Pierwsze plany gospodarowania wodami zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów 22 lutego 2011 r.

Dokumenty te podlegają przeglądowi i aktualizacji co 6 lat. Obecnie trwa proces pierwszej aktualizacji planów. Zakłada się, że zaktualizowane dokumenty zostaną uchwalone przez Radę Ministrów w grudniu 2015 r.

1.1 Program wodno-środowiskowy kraju

Program wodno-środowiskowy kraju stanowi realizację wymagań wskazanych w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne oraz Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW), w zakresie konieczności opracowania programów działań niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych.

Zgodnie z polityką wodną Unii Europejskiej, do 2015 roku należy osiągnąć zakładane cele środowiskowe dla wszystkich części wód (część wód jest podstawową jednostką w procesie planowania gospodarowania wodami), tj. dobry stan części wód lub dobry potencjał ekologiczny.

Dla opracowania pierwszego programu wodno-środowiskowego kraju i pierwszych planów gospodarowania wodami, wykonano szereg dokumentów niezbędnych dla procesu planowania, tj. harmonogram prac wdrożeniowych, wstępne charakterystyki części wód, zinwentaryzowano istotne problemy gospodarki wodnej, wykonano ocenę ryzyka nieosiągnięcia przez części wód dobrego stanu lub dobrego potencjału. Określone w PWŚK działania powinny zagwarantować osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału wód.

W grudniu 2013 r. ogłoszony został przetarg na opracowanie aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Umowa z Wykonawcą została podpisana w końcu maja 2014 r. Następnie rozpoczęto intensywne prace nad opracowaniem ww. dokumentów. W ramach aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK) sporządzono metodykę, służącą identyfikacji odpowiednich działań, przyczyniających się do poprawy stanu wód i ekosystemów od nich zależnych. W III kwartale opracowano projekt aPWŚK wraz z bazą danych. W programie wskazano m.in.: działania podstawowe i uzupełniające zgodnie z art. 11 Ramowej Dyrektywy Wodnej, jednostki odpowiedzialne za ich realizację, szacunkowe koszty oraz potencjalne źródła finansowania. Aktualizacja PWŚK jest częścią aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

1.2 Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy

Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (PGW), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, wytyczają kierunki działań, mających wpływ na stan zasobów

wodnych obecnie oraz ukierunkowują gospodarowanie wodami w przyszłości. Dokumenty te wpływają na warunki rozwoju społeczno-gospodarczego całego kraju oraz poszczególnych regionów. Ułatwiają także organom odpowiedzialnym za gospodarowanie wodami podejmowanie optymalnych decyzji dla egzekwowania odpowiedzialnych zachowań wszystkich użytkowników wód, w celu osiągnięcia dobrego ich stanu i zachowania tego stanu dla przyszłych pokoleń.

Zawartość oraz układ PGW wynika z przepisów art. 114 ustawy Prawo wodne oraz Ramowej Dyrektywy Wodnej. Znajduje się w nich między innymi: ogólny opis cech charakterystycznych dla danego dorzecza, podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocena ich wpływu na stan wód, cele środowiskowe dla części wód, podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód, podsumowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju.

Komisja Europejska oceniła przyjęte w 2011 r. plany gospodarowania wodami dla 10 obszarów dorzeczy i w grudniu 2012 r. przekazała zalecenia do podjęcia w drugim cyklu planistycznym gospodarowania wodami. W związku z wymaganiami Komisji Europejskiej rozpoczęte zostały prace zmierzające do opracowania tzw. MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry w Polsce, obejmujących planowane i realizowane działania/inwestycje, mogące mieć istotny wpływ na stan jednolitych części wód. Celem MasterPlanów była weryfikacja projektów inwestycyjnych w gospodarce wodnej pod kątem spełnienia wymogów prawa europejskiego w dziedzinie gospodarki wodnej. W listopadzie 2013 r. została podpisana umowa na realizację MasterPlanów obszarów dla dorzeczy Wisły i Odry. W 2014 r. opracowane zostały projekty MasterPlanów, które następnie poddano strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. W lipcu MasterPlany dla dorzeczy Wisły i Odry zostały przekazane do Departamentu Zasobów Wodnych Ministerstwa Środowiska, celem poddania procedurze zatwierdzania. W dniu 26 sierpnia 2014 r. dokumenty zostały przyjęte uchwałą Rady Ministrów.

Opis Przedmiotu Zamówienia stanowiący załącznik do umowy na realizację MasterPlanów, a także metodyka oceny inwestycji, były uzgadniane z Komisją Europejską w drodze kontaktów roboczych. Finalne wersje dokumentów zostały również przekazane do KE.

Jak wyżej wspomniano, w grudniu 2013 r. ogłoszony został przetarg na opracowanie aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Po podpisaniu w maju 2014 r. umowy z Wykonawcą rozpoczęto intensywne prace nad opracowaniem ww. dokumentów. W zakresie aktualizacji planów sporządzono m.in.: koncepcję identyfikacji odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych wraz z uzasadnieniem, wykaz wielkości emisji i stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości, wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, karty charakterystyk jednolitych części wód. W III kwartale 2014 r. opracowano projekty aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W grudniu 2014 r. rozpoczęto półroczne konsultacje społeczne tychże dokumentów, zgodnie z wymaganiami art. 14 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zadania związane z aktualizacją planów gospodarowania wodami współfinansowane są ze środków UE, z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013.

1.3 Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy

W 2014 roku w kwestiach związanych z planowaniem w zarządzaniu ryzykiem powodziowym Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej ukierunkował swoje działania przede wszystkim na dalsze etapy wdrażania postanowień Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, zwanej dalej Dyrektywą Powodziową. Działania te polegały zarówno na opracowywaniu dokumentów, których wymaga Dyrektywa Powodziowa, jak i uczestniczeniu w pracach nad przygotowaniem nowej ustawy Prawo wodne. Ponadto w 2014 r. podjęte zostały poniżej wskazane działania, mające na celu opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

W grudniu 2013 r. zostały przygotowane mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego. Prace nad opracowaniem ww. map trwały od 2011 r. w ramach projektu ISOK. Mapy zostały sporządzone przez Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu, podjednostki Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB, w konsultacji z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej. Zgodnie z wymaganiami określonymi w Dyrektywie Powodziowej, w dniu 22 grudnia 2013 r. na Hydroportalu KZGW pod adresem: <http://mapy.isok.gov.pl/imap>, zostały opublikowane mapy w wersji kartograficznej w formacie .pdf, dostarczone przez ich wykonawcę - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB. Wersja kartograficzna map jest jednym z elementów składających się na zakres MZP i MRP. Mapy sporządzane są w formie cyfrowej, obejmującej jednolitą bazę danych przestrzennych oraz w postaci wizualizacji kartograficznej w podziale arkuszowym map topograficznych w skali 1:10 000. Wersja kartograficzna obejmuje następujące formaty plików: TIFF, GEOTIFF oraz pdf. Po otrzymaniu map w formie cyfrowej, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2014 r. przeprowadzał sprawdzanie i weryfikację kompletności map w celu ich ostatecznego zatwierdzenia i przekazania ich regionalnym zarządom gospodarki wodnej oraz innym właściwym organom. Ostatecznie MZP i MRP zostały odebrane w grudniu 2014 r. Ponadto, poza projektem ISOK, opracowano dodatkowy wariant - scenariusz całkowitego zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, który określa zagrożenie powodziowe wynikające z możliwości awarii dowolnego odcinka obwałowania. Scenariusz ten został wykonany dla wszystkich obwałowanych rzek wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego. Zgodnie z wymogami Dyrektywy Powodziowej, w marcu 2014r. przekazano do KE raport z wykonania MZP i MRP.

Na potrzeby zwiększenia efektywności w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, zgodnie z prawodawstwem krajowym oraz unijnym, ma do końca 2015 r. przygotować plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Ten strategiczny dokument w zakresie bezpieczeństwa powodziowego w Polsce zostanie przygotowany na dwóch poziomach – dorzeczy i regionów wodnych. Na mocy ustawy Prawo wodne, za przygotowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy odpowiedzialny jest Prezes KZGW, za przygotowanie PZRP dla regionów wodnych – dyrektorzy poszczególnych RZGW, natomiast za sporządzenie PZRP od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych - minister właściwy do spraw gospodarki morskiej. W 2014 r. prowadzone były prace mające na celu przygotowanie projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla 3 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry i Pregoty oraz 9 właściwych im regionów wodnych, które zgodnie z przepisami Prezes KZGW podał do publicznej wiadomości w dniu 22 grudnia 2014 r. Od tego czasu PZRP podlegają procesowi półrocznych konsultacji społecznych.

Plany przygotowywane są w ramach projektu pt. „Wsparcie przygotowania krajowych dokumentów planistycznych w zakresie polityki ochrony środowiska zapewniających skuteczną realizację polityki spójności – Etap II” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. Na potrzeby realizacji projektu podpisano porozumienia z regionalnymi zarządami gospodarki wodnej. W okresie od grudnia 2013 r. do czerwca 2014 r. trwała procedura przetargowa. Po jej zakończeniu Prezes KZGW w 2014 r. w lipcu i sierpniu zawarł umowy na wykonanie odpowiednich III części zamówienia, tj. opracowania PZRP, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko PZRP oraz zarządzania projektem.

Dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych zidentyfikowanych zostało kilkanaście głównych problemów związanych z zarządzaniem ryzykiem powodziowym na danym obszarze, z których główne dotyczą zwiększającego się zagrożenia powodziowego, niedostatecznego zakresu i częstotliwości realizacji przedsięwzięć utrzymaniowych, zabezpieczenia brzegu morskiego, zbyt niskiej zdolności retencyjnej poszczególnych zlewni, wzrastającego ryzyka powodzi zatorowych i utrudnienia akcji lodołamania. W dalszym etapie określone zostały najistotniejsze działania, których realizacja przyczyni się do obniżenia ryzyka powodziowego poprzez zahamowanie jego wzrostu (cel 1), minimalizację istniejącego ryzyka (cel 2), poprawę systemu zarządzania ryzykiem powodziowym (cel 3). W ramach ww. 3 celów głównych, wyodrębnionych zostało 70 działań szczegółowych, które podzielone zostały na trzy grupy, z których najważniejsza grupa obejmuje działania techniczne i nietechniczne, mające za zadanie obniżenie fali wezbraniowej i utrzymanie w należytym stanie istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej. Realizacja wytypowanych działań, powinna być wspierana poprzez instrumenty o charakterze prawno-finansowym, analitycznym i informacyjno-edukacyjnym, pełniące funkcję komplementarną w stosunku do działań inwestycyjnych i przyczyniające się w ten sposób pośrednio do obniżenia ryzyka powodziowego. Na podstawie wykonanej diagnozy problemów powodziowych w danym obszarze dorzecza oraz w oparciu o będące do dyspozycji narzędzia i instrumenty zdefiniowano w PZRP pakiety działań, których realizacja w efekcie zapewni osiągnięcie oczekiwanych rezultatów.

Ponadto w 2014 r. po zakończeniu w 2012 r. projektu pn. „Modernizacja systemu IT-GIS OKI dla KZGW i RZGW”, KZGW wraz z RZGW prowadził prace umożliwiające pełne wdrożenie systemu IT GIS-OKI i wyeliminowanie błędów, szczególnie w zakresie funkcjonowania aplikacji dodatkowych. Umożliwiło to m.in. przygotowywanie raportów, dotyczących pracy lodołamaczy i potencjalnych zagrożeń powodziowych.

Inne istotne działania Prezesa KZGW na rzecz ochrony przeciwpowodziowej w 2014 r. to:

- udzielanie odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie oraz pytania osób prywatnych, dotyczące zagrożenia powodziowego, działań Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz przepisów prawa w zakresie ochrony przed powodzią;
- opiniowanie aktów prawnych i dokumentów strategicznych w zakresie ochrony przed powodzią m.in. strategii krajowych, wniosków do NFOŚiGW dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, raportów Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, planów zarządzania kryzysowego, programów związanych z ochroną przeciwpowodziową, programów ochrony środowiska województw, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, regionalnych programów operacyjnych, SPA 2020 itp.;

- przygotowywanie codziennych komunikatów o bieżącej sytuacji hydrologicznej w kraju na podstawie materiału przekazywanego przez IMGW oraz wyników monitoringu prowadzonego przez RZGW, które następnie przekazywane były m.in. do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz Ministerstwa Środowiska w celu zapewnienia pełnego dostępu do danych na głównych zbiornikach retencyjnych oraz ogólnej sytuacji na ciekach kraju; w maju 2014 r. podczas wezbrania na Wiśle - koordynowano prace RZGW i współpracowano z właściwymi organami.

1.4 Zgodność inwestycji w zakresie ochrony przeciwpowodziowej z Ramową Dyrektywą Wodną.

Począwszy od 2010 r. Komisja Europejska rozpoczęła postępowanie wyjaśniające, dotyczące braku zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną (art. 4.7 dyrektywy) realizowanych w Polsce inwestycji z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, których źródłem finansowania są środki UE. Od tego czasu KZGW podejmował szereg działań mających na celu wypracowanie właściwego podejścia do analizy wpływu przedsięwzięć na wszystkie elementy oceny stanu wód – zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Organizowane były między innymi spotkania z przedstawicielami: NFOŚiGW, GIOŚ, RDOŚ, RZGW, MŚ, MRR, Jaspers, w trakcie których podejmowane były decyzje w zakresie działań koniecznych do wykonania w zakresie oceny zgodności z RDW projektów realizowanych ze środków POIŚ oraz RPO.

W lutym 2015 r., po konsultacjach z KE, wydane zostały „Zalecenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju, Ministra Środowiska i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dla inwestorów/beneficjentów oraz właściwych instytucji w zakresie weryfikacji i zapewnienia spełniania przez przedsięwzięcia współfinansowane z funduszy unijnych w okresie programowania 2007-2013 wymagań wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej”. Powstanie tego dokumentu jest efektem wspólnych działań MIR, MŚ, KZGW i GDOŚ, mających na celu udoskonalenie istniejących procedur oraz opracowanie nowych wytycznych w zakresie weryfikacji zgodności projektów z RDW. W Zaleceniach określona została ścieżka postępowania w zakresie oceny zgodności projektów, obejmująca indywidualną ocenę projektu, którą kończy proces autoryzacji przez właściwy RDOŚ.

Do listopada 2014 r. opracowane zostały ekspertyzy w zakresie zgodności tzw. małych projektów współfinansowanych ze środków POIŚ i RPO, uwzględniających treść Zaleceń, jak również zaktualizowane cele środowiskowe („Ustalenie celów środowiskowych...”) i ocenę stanu wód powierzchniowych za lata 2010-2012, a dla projektów rozpoczętych przed 2010 rokiem również wyniki wstecznej oceny stanu wód. Następnie w KZGW sporządzony został projekt podsumowania ww. ekspertyz w zakresie projektów współfinansowanych z POIŚ, który został przekazany do MŚ i po niezbędnych poprawkach przesłany do MIR, który następnie przekazał dokument do KE.

W 2014 roku zrealizowana została również praca „Sporządzenie oceny wstecznej stanu jednolitych części wód na potrzeby indywidualnej analizy zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną projektów współfinansowanych z funduszy unijnych”, w ramach której dokonano oszacowania stanu jednolitych części wód w zasięgu oddziaływania inwestycji przeciwpowodziowych współfinansowanych z RPO i POIŚ, sprzed realizacji tych inwestycji tj. w latach 2007-2009. Wykonanie wstecznej oceny było potrzebne z uwagi na niepełny monitoring elementów biologicznych w ww. okresie. Wyniki pracy zostały niezwłocznie przekazane beneficjentom projektów współfinansowanych z RPO i POIŚ.

1.5 Prace planistyczne na potrzeby kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami w 2021 r.

W 2014 r. prowadzone były również prace na potrzeby opracowania kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i programu wodno-środowiskowego kraju w roku 2021.

Rozpoczęto realizację następujących przedsięwzięć:

- Aktualizacja wykazu JCWP i SCWP dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów w latach 2015-2021 wraz z weryfikacją typów wód części wód;
- Ustalenie metody szacowania przepływów środowiskowych w Polsce.

W 2014 r. ogłoszono przetargi na realizację ww. opracowań i w wyniku rozstrzygnięcia przetargów zawarto umowy na realizację przedmiotowych prac. Zakończona została również, w obu przypadkach, realizacja I etapu.

Celem pracy pn. „Aktualizacja wykazu JCWP i SCWP dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów w latach 2015-2021 wraz z weryfikacją typów wód części wód” jest weryfikacja typologii wód powierzchniowych i aktualizacja wykazu jednolitych części wód powierzchniowych. Efektem pracy będzie opracowanie referencyjnych wykazów jednolitych części wód powierzchniowych na potrzeby opracowania kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz programu wodno-środowiskowego kraju w 2021 r. Tym samym wynik pracy będzie stanowił podstawę do sporządzania wszystkich prac cząstkowych zmierzających do opracowania ww. aktualizacji.

Praca pn. „Ustalenie metody szacowania przepływów środowiskowych w Polsce” ma na celu ustalenie najskuteczniejszej metody ich szacowania w Polsce, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, dostępność i wiarygodność danych oraz wymagania Komisji Europejskiej w tym zakresie, jak również przeprowadzenie pilotażu wybranej metody w wybranych 7 zlewniach.

1.6 Strategia morska

Nowelizacja ustawy Prawo wodne z dnia 4 stycznia 2013 r. transponująca do prawodawstwa polskiego przepisy wynikające z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE, ustanawiającej ramy działań wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego, nałożyła na Prezesa KZGW obowiązek opracowania dokumentów planistycznych mających na celu ochronę środowiska wód morskich. Pierwszym dokumentem przygotowanym przez Prezesa KZGW w ramach wdrażania strategii morskiej był projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich.

W myśl ustawy Prawo wodne zestaw celów środowiskowych dla wód morskich określa cele środowiskowe dla tych wód, wskaźniki z nimi związane oraz terminy osiągnięcia tych celów. Podstawą do opracowania zestawu celów środowiskowych była definicja i wartości progowe dla osiągnięcia dobrego stanu środowiska (GES), określone na etapie opracowywania wstępnej oceny stanu środowiska polskiej strefy Morza Bałtyckiego wykonanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzonej przez Radę Ministrów w listopadzie 2014 r. Dobry stan środowiska, jako nadrzędny cel, charakteryzowany jest przez pożądany stan kryteriów jakościowych, a te z kolei są określane przez mierzalne cele środowiskowe – wartości odpowiednich wskaźników. Cele zostały opracowane dla każdej z cech, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo wodne i przypisane do akwenów objętych jurysdykcją polską. W obrębie Polskich Obszarów Morskich (POM)

znajduje się 8 wyodrębnionych obszarów, dla których opracowano ocenę wstępną oraz wyznaczono wartości progowe dla osiągnięcia GES. Należą do nich: wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego (27), wody otwarte Zatoki Gdańskiej (33), polskie wody przybrzeżne Zatoki Gdańskiej (35), wody otwarte Basenu Bornholmskiego (36), polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego (38), polskie wody przybrzeżne wschodniej części Bałtyku Właściwego (62), polska część Zalewu Wiślanego (35A) oraz polska część Zalewu Szczecińskiego (38A). W ostatecznym opracowaniu celów środowiskowych pominięto akweny w obrębie jednolitych części wód przejściowych i przybrzeżnych, dla których cele zostały opracowane w ramach wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE). Dla cech nie uwzględnionych podczas wdrażania RDW cele środowiskowe zostały opracowane dla wszystkich akwenów w obrębie Polskich Obszarów Morskich.

Po uzgodnieniu projektu dokumentu z organami administracji publicznej, o których mowa w art. 61o ust. 1, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zapewnił udział społeczeństwa w jego opracowaniu, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Konsultacje zakończyły się 20 kwietnia 2015 r.

Zgodnie z art. 61o ust. 5, po uzgodnieniu z właściwymi organami zakresu i sposobu uwzględnienia uwag zgłoszonych do projektu dokumentu podczas konsultacji ze społeczeństwem, Prezes KZGW przekazuje projekt dokumentów ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej. Przyjęcie zestawu celów środowiskowych dla wód morskich odbędzie się w trybie i na zasadach określonych w art. 61o ust. 6 – 10 ustawy Prawo wodne.

1.7 Realizacja dyrektywy Rady 91/676/EWG, dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, tzw. dyrektywy azotanowej.

W 2014 r. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zdecydował o przywróceniu funkcjonowania międzyresortowej Grupy Roboczej do spraw Rolno-Środowiskowych (GR ds. RŚ), której głównym zadaniem w 2014 r. miało być wypracowanie jednolitej metodyki wyznaczania wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (OSN), jak również kontynuacja realizowanych od 2010 r. działań dotyczących zintegrowania kwestii ochrony środowiska z kwestiami polityki rolnej.

Metodyka miała przedstawiać jednolite w skali kraju podejście do wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. Dokument ten miał stanowić narzędzie pozwalające dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej na wykonanie przypisanych im zadań w ramach realizacji dyrektywy azotanowej. Metodyka miała skupiać się na uporządkowaniu zasad wyznaczenia wód wrażliwych i OSN krok po kroku, m.in. wskazaniu danych wejściowych, sprecyzowaniu sposobu przetwarzania/analizy tych danych, definiowaniu produktu końcowego. Grupa robocza ds. RŚ ustaliła, że prace nad projektem jednolitej metodyki będą trwały od lipca do grudnia 2014 r. Na początku października 2014 r. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przedstawił zarys projektu jednolitej metodyki. Dalsze prace nad ww. projektem zostały zawieszono w związku z decyzją kierownictwa resortu środowiska i resortu rolnictwa z 20 listopada 2014 r. o zmianie podejścia do realizacji dyrektywy 91/676/EWG w kraju, będącą

następstwem orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-356/13, tzw. skargi azotanowej. W miejsce cyklicznej, czteroletniej weryfikacji wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych oraz ustanawiania na zweryfikowanych OSN programów działań, zaproponowano opracowanie i wdrożenie na całym terytorium kraju programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Dodatkowo w 2014 r. KZGW zorganizował cykl spotkań z przedstawicielami regionalnych zarządów gospodarki wodnej, w celu prawidłowej realizacji polecenia Ministra Środowiska dotyczącego zwiększenia powierzchni obszarów szczególnie narażonych w obowiązującym cyklu dyrektywy azotanowej (2012-2016), w oparciu o projekty rozporządzeń dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, które zostały przekazane Komisji Europejskiej w styczniu 2012 r. Spodziewanym terminem wejścia w życie rozporządzeń w sprawie wód wrażliwych i OSN dla dodatkowo wyznaczonych obszarów jest maj 2015 r.

1.8 Przeciwdziałanie skutkom suszy na obszarze kraju

Ustawa Prawo wodne, regulując zagadnienie ochrony przed suszą, powierza to zadanie zarówno organom administracji rządowej jak i samorządowej. Działania KZGW i RZGW w tym zakresie podporządkowano przygotowaniom planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy oraz w regionach wodnych, które obok planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy, programu wodno-środowiskowego kraju, planów zarządzania ryzykiem powodziowym, warunków korzystania z wód regionu wodnego, bądź sporządzanych w miarę potrzeb warunków korzystania z wód zlewni stanowią podstawowe dokumenty planistyczne w procesie gospodarowania wodami. Stosownie do przepisów ustawy, plany przeciwdziałania skutkom suszy powinny zawierać informacje z zakresu analizy możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych, a także propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji. Istotną częścią planu jest również katalog działań, służących ograniczeniu skutków suszy.

W 2014 r. do listy projektów POIiŚ 2014-2020 zostało zgłoszone przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej zadanie pn.: „Opracowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych i na obszarze dorzeczy” w ramach priorytetu 5.2 – Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami, działania 2.1 – Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem przed skutkami zagrożeń naturalnych oraz monitoring środowiska.

Prace nad przygotowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy podjęto we wszystkich RZGW. Główne prace realizowane w 2014 r. w regionalnych zarządach gospodarki wodnej przedstawiają się następująco:

RZGW w Warszawie

- opracowanie projektu harmonogramu i programu prac związanych z opracowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych RZGW w Warszawie;
- prowadzenie konsultacji społecznych projektu harmonogramu i programu prac, zgodnie z art. 88s ust. 3-5 ustawy Prawo wodne;
- wskazanie obszarów występowania zjawiska suszy wraz z określeniem jej zasięgu i natężenia na terenie działania RZGW w Warszawie oraz analiza możliwości zwiększenia na wskazanych obszarach dyspozycyjności zasobów wodnych.

RZGW w Gliwicach

- opracowanie harmonogramu i programu prac związanych z przygotowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Małej Wisły, Górnej Odry, Czadeczek na obszarze RZGW Gliwice;
- przygotowanie zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia projektu planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Małej Wisły Górnej Odry oraz Czadeczek;
- pozyskanie danych hydrologicznych, meteorologicznych, hydrogeologicznych oraz danych z katastru o potrzebach wodnych dla potrzeb opracowania planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Małej Wisły, Górnej Odry, Czadeczek na obszarze RZGW Gliwice;
- przeprowadzenie konsultacji społecznych harmonogramu i programu prac i opracowanie ostatecznej wersji harmonogramu i programu prac;
- opracowanie projektów planów przeciwdziałania skutkom suszy;
- przygotowanie obwieszczenia w sprawie podania do publicznej wiadomości projektów planów przeciwdziałania skutkom suszy;
- podanie do publicznej wiadomości projektu planów w celu zgłaszania uwag przez wszystkich zainteresowanych - konsultacje społeczne projektu planów.

RZGW w Krakowie

- opracowanie projektów harmonogramów i programów prac związanych z przygotowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Górnej Wisły, Czarnej Orawy i Dniestru wraz z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- pozyskanie danych hydrologicznych, meteorologicznych, hydrogeologicznych dla potrzeb opracowania planów przeciwdziałania skutkom suszy;
- przeprowadzenie konsultacji społecznych założeń do projektów planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Górnej Wisły, Czarnej Orawy i Dniestru oraz konsultacji społecznych projektów harmonogramów i programów prac związanych z przygotowaniem planów, wraz z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opracowanie ostatecznej wersji harmonogramu;
- wyłonienie wykonawcy zadania pn. „Opracowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych w obszarze działania RZGW w Krakowie” i wykonanie I etapu prac pn. „Opracowanie materiałów merytorycznych do sporządzenia projektów planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych w obszarze działania RZGW w Krakowie”.

RZGW w Szczecinie

- podjęcie prac przygotowawczych do adaptacji wykonanego w 2013 r. opracowania pn. „Projekt planu występowania zjawiska suszy w regionach wodnych RZGW w Szczecinie wraz ze wskazaniem obszarów najbardziej narażonych na jej skutki” do zapisów ogólnopolskiej metodyki. Prace te skoncentrowane były przede wszystkim na pozyskaniu danych do uszczegółowienia, weryfikacji i uzupełnienia analizy historycznej zjawiska suszy;
- opracowanie projektu harmonogramu i programu prac związanych z opracowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy, wraz z podaniem do publicznej wiadomości w celu zgłoszenia uwag do projektu.

RZGW w Gdańsku

- opracowanie projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Wisły wraz ze wskazaniem obszarów najbardziej narażonych na jej skutki.

W RZGW we Wrocławiu i w Poznaniu z uwagi na brak środków finansowych prace koncentrowały się głównie na opracowywaniu kolejnych wersji wniosków do NFOŚiGW o dofinansowanie opracowania planów przeciwdziałania skutkom suszy.

2 UZGADNIANIE PROJEKTÓW WARUNKÓW KORZYSTANIA Z WÓD REGIONU WODNEGO

Warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni są w rozumieniu ustawy Prawo wodne ważnymi instrumentami zarządzania zasobami wodnymi, warunkującymi wydawanie pozwoleń wodnoprawnych. Zgodnie z przepisami art. 120 ustawy, warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni ustala, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, po ich uzgodnieniu z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, kierując się ustaleniami planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Sporządzanie warunków korzystania z wód regionów wodnych rozpoczęło się po publikacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W 2009 roku zakończono prace nad metodyką sporządzania warunków korzystania z wód regionu wodnego oraz warunków korzystania z wód zlewni. Z uwagi na fakt, iż warunki korzystania z wód regionu wodnego stanowią element kompleksowego programu działań, mającego na celu osiągnięcie dobrego stanu/potencjału wód do 2015 (z uwzględnieniem derogacji), poprzez eliminację lub zmniejszenie presji, przyjęto termin ich opracowania na koniec 2012 roku, tj. podobnie jak opracowanie i uruchomienie pozostałych działań zapisanych w programie wodno-środowiskowym kraju. Z uwagi na złożoność procedur związanych z pozyskiwaniem środków finansowych na realizację zadań państwowych jednostek budżetowych nastąpiło przesunięcie terminu zakończenia prac nad publikacją rozporządzeń ustalających warunki korzystania z wód regionów wodnych oraz warunki korzystania z wód zlewni.

W 2013 r. poszczególne regionalne zarządy zgodnie kontynuowały prace podjęte w latach ubiegłych zmierzające do publikacji rozporządzeń w sprawie warunków korzystania z wód regionów wodnych. Prace te związane były przede wszystkim z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tychże aktów prawnych. W ramach procedury SOOŚ zapewniono możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto projekty rozporządzeń zostały przedłożone do uzgodnień właściwym organom, w tym także zgodnie z art. 120 ustawy Prawo wodne, Prezesowi KZGW. W 2013 r. procedurę SOOŚ zakończyły RZGW w Krakowie, RZGW w Poznaniu i RZGW w Warszawie.

W styczniu 2014 r. Dyrektor RZGW w Krakowie ustanowił, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania z wód regionu wodnego Górnej Wisły, Dniestru, Czarnej Orawy. W kwietniu 2014 r. Dyrektor RZGW w Poznaniu ustanowił, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty. W czerwcu 2014 r. Dyrektor RZGW w Szczecinie ustanowił, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. W listopadzie 2014 r. Dyrektor RZGW w Gdańsku ustanowił, w drodze rozporządzenia, warunki

korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Wisły. Warunki korzystania z wód dla pozostałych regionów wodnych są na etapie uzgadniania z właściwymi organami.

3 KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

W 2014 roku bezpośrednio działania nad IV aktualizacją zapisów Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych zostały wstrzymane do czasu wejścia w życie zmian ustawowych związanych z nowelizacją ustawy Prawo wodne, rozporządzenia w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji i rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Niemniej jednak, w ramach działań związanych z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych, Prezes KZGW w 2014 roku opracował aktualizację Master Planu dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG. Przygotowany został również Kwestionariusz raportowy dla dyrektywy Rady 91/271/EWG oraz uczestniczono w spotkaniach organizowanych w ramach drugiej fazy pilotażowego projektu inicjatywy SIIF (Structured Implementation and Information Framework). Współpracowano również z Ministerstwem Środowiska nad przygotowaniem odpowiedzi do kontroli skuteczności polityki UE w zakresie zwalczania eutrofizacji Morza Bałtyckiego, prowadzonej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz wyjaśnień do wniosku EU Pilot 6621/14/ENVI. Z końcem 2014 roku zakończony również został ostatni etap realizacji umowy dotyczącej wdrożenia i serwisu Systemu Informatycznego na potrzeby KPOŚK.

4 KATASTER WODNY DLA OBSZARU PAŃSTWA, Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA OBSZARY DORZECZY

Kataster wodny dla obszaru państwa, prowadzony przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, obejmuje informacje określone przepisami ustawy Prawo wodne (art. 154 ust. 2, w związku z art. 153 ust. 2 pkt 1-3 i 10 oraz ust. 3).

W skład zasobu tworzącego kataster wodny na poziomie krajowym wchodzi informacje o przebiegu sieci hydrograficznej oraz lokalizacji meteorologicznych posterunków obserwacyjno-pomiarowych, przebiegu granic obszarów zlewni, dorzeczy i regionów wodnych, zasobach wód podziemnych, lokalizacji głównych zbiorników wód podziemnych oraz sieci stacjonarnych obserwacji wód, jak również o urządzeniach wodnych i o obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Udostępnianie informacji z katastru wodnego prowadzone jest zgodnie z art. 155 ustawy Prawo wodne oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 lipca 2006 r. w sprawie zakresu informacji z katastru wodnego podlegających udostępnieniu, sposobu ich przygotowania oraz wysokości opłat za ich przygotowanie i udostępnienie (Dz. U. z 2006 r., Nr 132, poz. 927). Opłaty, pobierane zgodnie z art. 155 ust. 3 ustawy, stanowią przychód budżetu państwa, natomiast opłaty pobierane na podstawie art. 155 ust. 4 – stanowią przychód NFOŚiGW i są przeznaczane w szczególności na utrzymanie katastru wodnego.

W związku z pracami, zmierzającymi do zbudowania Systemu Informatycznego Gospodarki Wodnej (realizującego m.in. zadania Katastru Wodnego), stanowiącego moduł Informatycznego Systemu Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) podjęto następujące działania:

- w dniu 9 lipca 2014 r. odebrano Etap 2 Podprojektu „Projekt, budowa i wdrożenie Informatycznego Systemu Osłony Kraju Przed Nadzwyczajnymi Zagrożeniami (ISOK)”,

w ramach którego powstała Dokumentacja Techniczna zawierająca dokumenty analityczne obejmujące obszary Systemu Informatycznego Gospodarki Wodnej;

- w dniu 24 października 2014 odebrano Etap 3 Podprojektu ISOK platformę programowo – sprzętową dla Systemu, w tym dla węzła KZGW, na której w etapach kolejnych wdrożony zostanie SIGW.

W 2014 r. kontynuowano działania wynikające z wdrażania Dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE).

W związku z obowiązkami Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, który jest organem wiodącym w zakresie danych tematu I 8. Hydrografia (w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej) podjęto następujące działania:

- przygotowano kartę monitoringu za rok 2013;
- uaktualniono serwisy mapowe publikowane w Geoportalu wspierającym proces wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, administrowanym przez KZGW.

5 KONTROLA GOSPODAROWANIA WODAMI

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz podlegli mu dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, jako organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami, zgodnie z art. 156 ust. 2 ustawy Prawo wodne, wykonują kontrolę gospodarowania wodami, w zakresie:

- stanu realizacji planów i programów dotyczących gospodarki wodnej, ustalonych na podstawie ustawy,
- korzystania z wód,
- przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy,
- utrzymania wód oraz urządzeń wodnych,
- przestrzegania nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń,
- przestrzegania warunków obowiązujących w strefach i obszarach ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy,
- przestrzegania warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią,
- stanu zabezpieczenia przed powodzią oraz przebiegu usuwania skutków powodzi, związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych,
- ustawiania i utrzymywania stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach,
- wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót lub czynności, które mogą zagrażać tym urządzeniom lub spowodować ich uszkodzenie,
- usuwania szkód związanych z ruchem zakładu górniczego w zakresie gospodarki wodnej.

Zadania kontrolne realizowane były przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w 2014 r. poprzez kontrole planowe i doraźne. Przeprowadzono łącznie 553 kontrole, wydano 211 zarządzeń lub wystąpień pokontrolnych, w 82 przypadkach wystąpiono do organów właściwych w sprawie cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego, innych organów administracji (np. WIOŚ, WINB), organów ścigania o podjęcie dalszych, przewidzianych prawem działań.

Pracownicy KZGW, realizując plan kontroli gospodarowania wodami, zatwierdzony przez Ministra Środowiska, przeprowadzili z upoważnienia Prezesa Krajowego Zarządu kontrole:

- kontrola gospodarowania wodami w zakresie stanu zabezpieczenia przed powodzią i przebiegu usuwania skutków powodzi związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych dla wybranych wód i urządzeń wodnych w zlewni środkowej Wisły, administrowanych przez WZMiUW w Warszawie;
- kontrola gospodarowania wodami Jeziora Rajgrodzkiego (jezioro podpiętrzone);
- kontrola gospodarowania wodami Kanału Mosińskiego;
- kontrola gospodarowania wodami Kanału Ślesińskiego;
- kontrola gospodarowania wodami zbiornika wodnego Pilchowice na rzece Bóbr;
- kontrola gospodarowania wodami zbiornika wodnego Klimkówka.

Ponadto przeprowadzono 2 kontrole doraźne, w związku z wpływającymi skargami. Były to kontrole:

- w zakresie korzystania z wód rzeki Wadąg przez MEW „Kieźliny”;
- w zakresie korzystania z wód rzeki Wadąg przez MEW „Wadąg”.

Szczegółowe zestawienie kontroli gospodarowania wodami przeprowadzonych przez Prezesa KZGW i dyrektorów RZGW w 2014 r. zawarto w Tabeli 1.

Tabela 1. Kontrole gospodarowania wodami wykonane w 2014 r.

Jednostka	Kontrole gospodarowania wodami, wykonane			Wydane zarządzenia i wystąpienia	Liczba spraw skierowanych do innych organów
	ogółem	planowe	doraźne		
RZGW w Gdańsku	49	22	27	23	3
RZGW w Gliwicach	28	21	7	15	7
RZGW w Krakowie	58	50	8	34	15
RZGW w Poznaniu	32	32	0	20	14
RZGW w Szczecinie	57	43	14	2	2
RZGW w Warszawie	229	70	159	73	35
RZGW we Wrocławiu	92	37	55	41	5
KZGW	8	6	2	3	1
łącznie	553	281	272	211	82

Wszystkie kontrole były połączone z wizją w terenie, dodatkowo zapraszano do udziału w kontroli przedstawicieli instytucji związanych z daną sprawą, tj. między innymi przedstawicieli organów samorządowych, spółek wodnych, wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych.

Działania kontrolne miały charakter prewencyjno-porządkowy, jak również stanowiły podstawę do podjęcia czynności prawnych w stosunku do podmiotów korzystających z zasobów wodnych niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub posiadanymi pozwoleniami.

6 NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ DYREKTORÓW REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ

Nadzór nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej realizowany był na bieżąco. W ramach nadzoru Prezes KZGW zatwierdził sprawozdania z realizacji planu działalności dyrektorów RZGW w 2013 r. oraz plany działalności na 2014 r. (sporządzone w dostosowaniu do układu budżetu zadaniowego).

W 2014 r. prowadzono działania w zakresie zarówno kontrolnym, jak i w formie uczestniczenia w bezpośrednim nadzorze nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej przez poszczególne komórki merytoryczne KZGW, w formie opiniowania i zatwierdzania szczegółowych planów działalności finansowej, inwestycyjnej, gospodarowania majątkiem Skarbu Państwa, realizacji działań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

W 2014 r., działając z upoważnienia Prezesa KZGW, przeprowadzono 2 kontrole planowe, wynikające z nadzoru sprawowanego przez Prezesa KZGW, w tym 1 kontrolę problemową i 1 kontrolę sprawdzającą.

Kontrolę problemową przeprowadzono w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Obejmowała ona sprawdzenie zgodności danych wykazywanych w informacjach o projektach realizowanych z udziałem środków UE z ewidencją księgową i dowodami księgowymi

Kontrola sprawdzająca przeprowadzona w RZGW w Warszawie polegała na zbadaniu i ocenie realizacji zaleceń pokontrolnych z kontroli problemowych przeprowadzonych w ubiegłych latach.

Zakres kontroli obejmował:

- funkcjonowanie kontroli gospodarowania wodami,
- udostępnianie danych z katastru wodnego.

Poza kontrolami ujętymi w planie kontroli na 2014 r., przeprowadzono 3 kontrole doraźne (2 w RZGW w Gliwicach i 1 w RZGW w Warszawie).

Kontrole przeprowadzone w RZGW w Gliwicach dotyczyły wybranych aspektów realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego „Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze woj. śląskie (polder)”. Obie kontrole przeprowadzono na polecenie Ministra Środowiska w trybie niejawnym. Informacje o wynikach kontroli zostały przesłane do Ministerstwa Środowiska, a dokumentacje, z uwagi na niejawny charakter kontroli, znajdują się w Kancelarii Niejawnej KZGW.

Przeprowadzona w RZGW w Warszawie kontrola doraźna dotyczyła użytkowania gruntów pod wodami płynącymi rzeki Wisły w Kazimierzu Dolnym i przeprowadzona została m.in. w związku ze skargami rozpatrywanymi przez Prezesa KZGW oraz Ministra Środowiska. Ustalenia kontroli oraz informacje o działaniach pokontrolnych przekazane zostały do Ministerstwa Środowiska.

Do obowiązków Prezesa KZGW należy również nadzór nad wypełnianiem przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej obowiązków w zakresie rybackiego korzystania z wód oraz realizacji przekazywania uprawnień do tego korzystania. Nadzór ten prowadzono w 2014 r. na bieżąco (p. pkt 9).

7 NADZÓR NAD FUNKCJONOWANIEM PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNEJ, PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA BUDOWLI PIĘTRZĄCYCH ORAZ PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY HYDROGEOLOGICZNEJ

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, Prezes KZGW sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem: państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej (PSHM), państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących – służb, które pełni Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB) oraz państwowej służby hydrogeologicznej (PSH), którą pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

7.1 Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna

Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna (PSHM) wykonuje zadania państwa w zakresie osłony hydrologicznej i meteorologicznej społeczeństwa oraz gospodarki, a także na potrzeby rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych.

Podstawowa, bieżąca działalność państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, w części, za finansowanie której odpowiada Prezes KZGW, w 2014 roku realizowana była w ramach dwóch umów:

- umowy dotacji nr 40/DE/2014 z dnia 27 marca 2014 r., zawartej pomiędzy Ministrem Środowiska, Prezesem KZGW oraz IMGW-PIB, na kwotę **15 867** tys. zł (środki z budżetu państwa – dotacja celowa na finansowanie PSHM),
- umowy nr 166/2014/Wn-50/MN-PO-BD/D z dnia 7 kwietnia 2014 r., zawartej pomiędzy NFOŚiGW a IMGW-PIB, na kwotę **65 000** tys. zł (środki NFOŚiGW na dofinansowanie działalności bieżącej PSHM i inwestycji na rzecz PSHM).

Środki pochodzące z ww. umów przeznaczone były na realizację zadań określonych w art. 109 ust. 2 ustawy Prawo wodne, tj.:

- 1) utrzymywanie bieżącej działalności państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej,
- 2) utrzymywanie, odbudowę, rozbudowę, przebudowę i rozbiórkę podstawowej sieci obserwacyjno-pomiarowej PSHM oraz systemu gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych,
- 3) utrzymywanie i rozwój komórek metodycznych,
- 4) opracowywanie danych oraz informacji hydrologiczno-meteorologicznych,
- 5) opracowywanie i publikowanie ostrzeżeń, ogólnych prognoz oraz komunikatów hydrologicznych i meteorologicznych, biuletynów, a także roczników hydrologicznych i meteorologicznych.

W ramach umowy 166/2014/Wn-50/MN-PO-BD/D zrealizowano także zadania o charakterze inwestycyjnym, na łączną kwotę blisko **3 500** tys. zł. Środki te przeznaczone na: opracowanie pełnej dokumentacji projektowo-technicznej dla stacji radaru meteorologicznego, która będzie wybudowana na terenie woj. opolskiego i produkcję magnetronowego systemu radarowego dla tej stacji oraz na zakup samochodów dla ekip serwisowo-technicznych i pomiarowych w ramach wymiany środków transportu PSHM.

W 2014 r. na potrzeby państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, w wyniku działań podjętych przez KZGW, pozyskano dodatkowo środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa pn. „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”, w łącznej wysokości **3 000** tys. zł, na kontynuację procesu odtwarzania majątku państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej. Zadania te realizowane były w ramach umowy dotacji nr 44/DE/2014 z dnia 21 maja 2014 r., zawartej pomiędzy Ministrem Środowiska, Prezesem KZGW oraz Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowym Instytutem Badawczym. Środki zostały przeznaczone m.in. na zakup części zamiennych do automatycznych stacji meteorologicznych i hydrologicznych oraz radarów meteorologicznych, na kontynuację wymiany sprzętu i aparatury pomiarowej, wymianę wyeksploatowanego sprzętu komputerowego na stacjach synoptycznych, a także na zadania z zakresu zagęszczenia sieci stacji systemu wykrywania wyładowań atmosferycznych PERUN. Rok 2014 był kolejnym rokiem finansowania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa procesu odtwarzania majątku państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, rozpoczętego w 2008

roku. Proces ten ma na celu utrzymanie standardu PSHM, jaki osiągnięto w wyniku modernizacji służby przeprowadzonej w ramach Projektu Likwidacji Skutków Powodzi – System Monitoringu i Osłony Kraju (SMOK), realizowanego po powodzi z lipca 1997 r. Aby utrzymać ten wysoki - jak na tamten okres - standard, systemy i aparatura zakupione w ramach modernizacji powinny być sukcesywnie, w miarę możliwości na bieżąco, odtwarzane i uzupełniane. W sumie w latach 2008-2014 na odtworzenie majątku państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przyznano blisko **73** mln zł.

W 2014 roku, pozyskano także dodatkowe środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa pn. „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”, w łącznej wysokości 428 tys. zł, na sfinansowanie kosztów związanych z usuwaniem szkód powodziowych powstałych w 2014 r. w aparaturze pomiarowej oraz infrastrukturze pomiarowej i teletechnicznej państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej. W ramach tego przedsięwzięcia, realizowanego na podstawie umowy dotacji nr 52/DE/2014 z dnia 20 listopada 2014 r., zawartej pomiędzy Ministrem Środowiska, Prezesem KZGW oraz IMGW-PIB, wykonano 34 zadania, których celem było m.in.: odbudowa stanowisk łat wodowskazowych, odbudowa dojścia do łat wodowskazowych, odbudowa konstrukcji nośnej czujników stanu wody, oczyszczenie i udrożnienie przekroju wodowskazowego poprzez usunięcie naniesionego rumowiska, na stacjach wodowskazowych uszkodzonych w wyniku powodzi w maju 2014 r. dokonano także zakupu kabla zasilająco-transmisyjnego do hydroakustycznego urządzenia pomiarowego ADCP, zakupu hydrometrycznego wyciągu mostowego oraz młynka hydrometrycznego, które uległy uszkodzeniu bądź utracie w czasie powodzi.

Realizacja umów, a tym samym realizacja przez IMGW-PIB zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej w 2014 r. przebiegała prawidłowo, czego efektem było zapewnienie podstawowej osłony hydrologiczno-meteorologicznej kraju, w tym również w okresach zagrożenia powodzią, czy też w okresach występowania groźnych zjawisk meteorologicznych. Realizując ustawowe zadania PSHM, w 2014 roku wykonano łącznie m. in. 29 538 ogólnych prognoz meteorologicznych krótko- i średniookresowych oraz 1 267 ostrzeżeń meteorologicznych o niebezpiecznych zjawiskach pogodowych (głównie dotyczących wystąpienia intensywnych opadów, czy też silnego wiatru).

W zakresie hydrologii opracowano ponad 13 tys. różnego rodzaju prognoz hydrologicznych, w tym 7 397 rutynowych trydniowych prognoz stanu wody, 1 084 trydniowych prognoz stanu wody w okresie zagrożenia oraz 1 127 prognoz dopływu do zbiorników, a także wydano 389 ostrzeżeń hydrologicznych. W ramach PSHM wydano blisko 40 tys. komunikatów o aktualnej sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej i przewidywanym jej rozwoju. W okresach zagrożeń wykonano blisko 7 400 komunikatów na potrzeby wojewódzkich struktur kryzysowych. Wyniki pomiarów i obserwacji uzyskane w ramach państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej oraz różnego rodzaju produkty wytworzone przez PSHM (prognozy, komunikaty, mapy i in.) zasiliły bazy danych systemu gromadzenia i rozpowszechniania historycznych danych hydrologicznych oraz meteorologicznych, a także Systemu Obsługi Klienta (w bazach SOK zgromadzono ponad 1 500 tys. produktów). W zakresie wymiany międzynarodowej prowadzonej przez IMGW w ramach Globalnego Systemu Telekomunikacji otrzymano ok. 11 000 tys. depe sz (synoptycznych, aerologicznych, prognoz, ostrzeżeń itp.) oraz rozesłano ponad 1 080 tys. depe sz polskich, realizując w ten sposób obowiązki wynikające z udziału PSHM w Programie Służby Pogody Światowej Organizacji Meteorologicznej.

Pełniąc państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej jest również wykonawcą Komponentu C2 pn. „Poprawa osłony przeciwpowodziowej”, będącego częścią projektu pn. „Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry”. Komponent C2, którego podstawowym celem jest wprowadzenie udoskonaleń w systemie prognozowania powodzi oraz w systemach prognozowania i ostrzegania PSHM, IMGW-PIB realizuje w ramach umowy pomiędzy Prezesem KZGW a IMGW (umowa nr DINpi-081/3-2/2009 z dnia 23 lutego 2009 r.), zawartej na podstawie Umowy Pożyczki Nr 7436 POL z dnia 11 maja 2007 r. podpisanej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju (Bankiem Światowym). Środki na ten cel, przewidziane dla IMGW, w łącznej wysokości **9,5** mln euro, pochodzą z kredytu Banku Światowego.

Główne działania prowadzone w ramach Komponentu C2 to zadania:

- C2.1 „Opracowanie algorytmów weryfikacji jakości pomiarów hydrologiczno-meteorologicznych i prognoz hydrologicznych” (wykonawca - ADASA Sistemas S.A.U z Hiszpanii),
- C.2.6 "Wdrożenie systemu weryfikacji jakości pomiarów hydrologiczno-meteorologicznych i prognoz hydrologicznych, rozszerzenie funkcjonalności Systemu Obsługi Klienta (SOK) i wdrożenie Centralnej Bazy Danych Historycznych" (wykonawca - Asseco Poland S.A.),
- C2.12 "Wsparcie techniczne Projektu oraz wzmocnienie instytucjonalne IMGW" (wykonawca - Artelia Eau&Environnement).

W 2014 r. na potrzeby Komponentu C2 przekazano do IMGW środki w łącznej wysokości **7 935,3** tys. zł (łącznie od początku realizacji przekazano blisko **38 232** tys. zł).

Zgodnie z umową nr DINpi-081/3-2/2009 realizacja ww. zadań została zakończona do 30 listopada 2014 r., po czym nastąpił proces końcowych odbiorów merytorycznych i końcowych rozliczeń finansowych przedsięwzięcia.

W II półroczu 2014 roku w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowym Instytucie Badawczym przeprowadzono kontrolę doraźną w trybie uproszczonym, w zakresie weryfikacji prac wykonanych przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną ze sprawozdaniami i rozliczeniami finansowymi przedkładanymi Prezesowi KZGW w ramach umowy dotacji nr 40/DE/2014 oraz umowy nr 166/2014/Wn-50/MN-PO-BD/D.

7.2 Państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących

Zgodnie z przepisami art. 64 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne właściciele budowli piętrzących są obowiązani zapewnić prowadzenie badań i pomiarów umożliwiających ocenę stanu oraz bezpieczeństwa budowli. Dla budowli będących własnością Skarbu Państwa, zaliczonych na podstawie przepisów ustawy Prawo budowlane do I lub II klasy, okresowe badania wykonuje Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy - Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór (IMGW OTKZ). Wraz z wejściem w życie przepisów ustawy z 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, zadania te realizowane są przez IMGW OTKZ w ramach państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących. Ocenie wykonywanej przez państwową służbę podlegają również budowle piętrzące, stanowiące własność Skarbu Państwa niższych klas, jeżeli jest to konieczne z uwagi na ich stan techniczny.

Ustawa Prawo wodne nie wskazuje częstotliwości, z jaką obiekty piętrzące powinny podlegać ocenie stanu technicznego. Zakres i częstotliwość ocen i pomiarów uzgadniane są przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w porozumieniu z IMGW OTKZ.

W ramach ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wykonywane są pomiary i badania poszczególnych elementów budowli takich jak korpus, podłoże, urządzenia przeciwfiltracyjne, urządzenia drenażowe, urządzenia do przepuszczenia wody, skarpy i ich otoczenie, urządzenia pomiarowe. Badania i pomiary, w zależności od obiektu, obejmowały między innymi:

- pomiary odkształceń nasypów,
- wyznaczenie krzywych depresji,
- obserwacje wycieków i wysięków na skarpach i korpusach,
- badania wytrzymałościowe betonów,
- badania podwodne betonów,
- badania geotechniczne wytrzymałości gruntów.

Na podstawie badań i pomiarów opracowywane są oceny stanu technicznego, których zestawienie i analiza znajduje się w sporządzanym corocznie Raporcie o stanie technicznym i bezpieczeństwie budowli piętrzących w danym roku. Wnioski z Raportu informują między innymi o potencjalnym i rzeczywistym zagrożeniu stwarzanym przez poszczególne elementy budowli piętrzących.

Przeprowadzone przez OTKZ badania i pomiary, a w ich efekcie oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wykazały, że najczęściej występującymi uszkodzeniami na obiektach piętrzących są:

- zjawisko intensywnej filtracji oraz wiążąca się z nim nieefektywna praca drenaży i systemów odwadniających lub ich uszkodzenie;
- erozja stanowiska dolnego i górnego budowli piętrzących;
- uszkodzenie korpusów budowli ziemnych (rozgęszczenie) i betonowych (ubytki konstrukcji),
- uszkodzenie aparatury kontrolno-pomiarowej.

Finansowanie tych prac realizowane jest ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w zakresie budowli piętrzących, będących w administracji RZGW) oraz ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (w zakresie wałów przeciwpowodziowych administrowanych przez zarządy melioracji i urzędzeń wodnych i RZGW).

W 2014 r. państwowa służba wykonała pomiary i badania oraz oceniła pod względem stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowle piętrzące, będące w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej na kwotę **5 513,1** tys. zł. Prace wykonano na podstawie trzyletniej umowy z NFOŚiGW nr 997/2012/Wn50/NE-GW/D zawartej 31 grudnia 2012 r. W 2014 r. ocenie poddano 148 obiektów (oceniało 369 budowli). Biorąc pod uwagę cykliczność oraz zwiększany rokrocznie zakres pomiarów i badań, w latach 2010-2014 wykonano oceny dla 236 obiektów klas I-II oraz innych obiektów wskazanych przez Prezesa KZGW. Dodatkowo z budżetu Państwa na działalność służby wydatkowano **1 500** tys. zł.

W 2014 r. w ramach przeprowadzanych przez służbę ocen wałów przeciwpowodziowych, oceniono 115 odcinków wałów przeciwpowodziowych klasy I i II o łącznej długości 576,8 km. W latach 2010-2014 oceniono łącznie 434 odcinków wałów o łącznej długości 2 286,8 km. Prace na wałach administrowanych przez wojewódzkie zarządy melioracji wodnych wykonano na terenie

województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, śląskiego, łódzkiego, opolskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego, świętokrzyskiego, lubelskiego, pomorskiego. Badaniom poddano także wały znajdujące się w administracji RZGW w Krakowie Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu. Wartość prac, zgodnie z umowami, wynosiła 5 336 tys. zł, środki zaś pochodziły z rezerwy poz. 4 (MAiC). Rozliczenie końcowe umowy zostało przyjęte przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.

7.3 Państwowa służba hydrogeologiczna

Państwowa służba hydrogeologiczna (PSH), którą na mocy ustawy Prawo wodne pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), zgodnie z art. 102 ust. 2 tej ustawy, wykonuje zadania państwa na potrzeby rozpoznawania, bilansowania i ochrony wód podziemnych w celu racjonalnego ich wykorzystania przez społeczeństwo oraz gospodarkę.

Do głównych zadań państwowej służby hydrogeologicznej należy:

- wykonywanie pomiarów, obserwacji i badań hydrogeologicznych,
- gromadzenie, przetwarzanie, archiwizowanie oraz udostępnianie zgromadzonych informacji dotyczących warunków hydrogeologicznych, wielkości zasobów, stanu fizykochemicznego i ilościowego wód podziemnych,
- prowadzenie i aktualizacja baz danych hydrogeologicznych,
- wykonywanie bieżących analiz i ocen sytuacji hydrogeologicznej,
- opracowywanie oraz przekazywanie prognoz zmian wielkości zasobów, stanu oraz zagrożeń wód podziemnych,
- opracowywanie i przekazywanie organom administracji publicznej ostrzeżeń przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w strefie zasilania oraz poboru wód podziemnych.

Zadania państwowej służby hydrogeologicznej były finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa oraz, podobnie jak w latach poprzednich, dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W 2014 r. środki budżetu państwa, w kwocie 1 930 tys. zł, zostały przeznaczone na finansowanie zadania pn. „Prowadzenie pomiarów stanu zwierciadła wód podziemnych lub wydajności źródeł, w ramach Sieci Obserwacyjno-Badawczej Wód Podziemnych” w 800 punktach badawczych na podstawie umowy dotacji nr 43/DE/2014 z dnia 09 maja 2014 r. W 2014 r. wykonano 84 973 pomiary poziomu zwierciadła wody, z czego średnio ok. 21 000 pomiarów w każdym kwartale.

Ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2014 r. finansowano realizację następujących przedsięwzięć państwowej służby hydrogeologicznej:

- „Zadania państwowej służby hydrogeologicznej w latach 2012-2014” na podstawie umowy pomiędzy NFOŚiGW i PIG-PIB nr 675/2012/Wn-50/FG-HG-DN/D z dnia 16 października 2012 r., zawartej na kwotę 46 996 tys. zł. W 2014 r. w związku z mniejszymi niż prognozowano wydatkami zmniejszono koszt całkowity przedsięwzięcia do kwoty ok. 46 995 tys. zł. W ramach ww. umowy, zakres zadań obejmuje wykonywanie pomiarów, obserwacji i badań hydrogeologicznych w zakresie oceny stanu ilościowego wód podziemnych, prace badawcze i rozwojowe na potrzeby rozpoznawania, bilansowania i ochrony wód podziemnych, opracowywanie bieżących analiz i ocen sytuacji hydrogeologicznych, a także gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych hydrogeologicznych i modernizację baz danych. Prowadzono ponadto bieżące prace związane

z utrzymaniem i rozwojem punktów badawczych i hydrogeologicznych urządzeń pomiarowych sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych.

- „Wykonanie programów i dokumentacji geologicznych określających warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) dla potrzeb planowania i gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy” w oparciu o umowę nr 195/2009/Wn 50/FG-hg-tk/D z dnia 08 czerwca 2009 r. zawartą pomiędzy NFOŚiGW, KZGW a PIG-PIB, na lata 2009-2016. Po zmianach umowy w 2012 r. koszt wykonania przedsięwzięcia uległ obniżeniu do kwoty ok. 64 190 tys. zł. Celem przedsięwzięcia jest udokumentowanie warunków hydrogeologicznych w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych dla 101 dotychczas nieudokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) oraz dokonanie pilotażowej reambulacji wykonanych dokumentacji dla 15 zbiorników obejmującej ich dostosowanie do obowiązujących przepisów prawnych i ustaleń zawartych w „Metodyce wyznaczania obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych dla potrzeb planowania i gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy”, wykonanej w 2008 r. W latach 2009-2011 zrealizowano I transzę dokumentacji, obejmującą wykonanie 29 dokumentacji hydrogeologicznych. W 2012 roku kontynuowano prace nad realizacją II transzy dokumentacji, w ramach której zostały sporządzone 33 dokumentacje hydrogeologiczne. W 2013 r. przystąpiono do realizacji III (ostatniej) transzy, obejmującej prace nad sporządzeniem 39 dokumentacji hydrogeologicznych GZWP. W 2014 roku rozszerzono zakres merytoryczny umowy o wykonanie dodatkowych 15 reambulacji dokumentacji hydrogeologicznych GZWP powstałych przed 2008 r., jednocześnie nie zmieniając wartości całego przedsięwzięcia. W dniu 3 czerwca 2014 r. w Państwowym Instytucie Geologicznym – PIB przy udziale przedstawicieli KZGW, NFOŚiGW, GIOŚ oraz MŚ, odbył się odbiór dokumentacji sporządzonych w ramach II transzy umowy.
- „Reorganizacja, rozwój i przystosowanie sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej” na podstawie umowy nr 454/2009/Wn 50/FG-hg-tk/D z dnia 23 września 2009 r., zawartej pomiędzy NFOŚiGW, KZGW a PIG-PIB, realizowanej do 2015 r. do kwoty ok. 32 360 tys. zł. W 2014 r. podpisano aneks do umowy, dotyczący m.in. wydłużenia terminu realizacji zadania o 2,5 roku tj. do 31.12.2017 r. oraz rozszerzenia zakresu rzeczowego o wykonanie co najmniej 90 dodatkowych otworów hydrogeologicznych. Powyższe zmiany były spowodowane potrzebą dostosowania zadania do zweryfikowanego Programu Monitoringu Wód Podziemnych w układzie dorzeczy na lata 2016-2021. Celem pracy jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania państwowej służby hydrogeologicznej dla potrzeb wypełniania zobowiązań i zadań wymienionych w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne i przepisach wykonawczych do ustawy oraz w odpowiednich Dyrektywach Unii Europejskiej. W ramach tego przedsięwzięcia planuje się m.in. wykonanie prac wiertniczych, budowlanych, technicznych, związanych z instalacją hydrogeologicznych otworów badawczych i ich wyposażeniem oraz zakup aparatury automatyki pomiarowej, analitycznej, sprzętu terenowego dla poboru próbek wód podziemnych, sprzętu transportowego, łączności i sprzętu komputerowego oraz wyposażenia osobistego pracowników służb pomiarowo-obserwacyjnych, związanych z reorganizacją i przystosowaniem sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych do prowadzenia monitoringu zgodnego z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej.

- „Wykonanie programów prac i dokumentacji hydrogeologicznych ustalających zasoby dyspozycyjne wód podziemnych dla potrzeb przeprowadzenia bilansów wodnogospodarczych oraz opracowania warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni” na podstawie umowy nr 520/2013/Wn-50/FG-HG/DN/D z dnia 25 lipca 2013 r., zawartej pomiędzy NFOŚiGW a PIG-PIB, na kwotę 53 719 tys. zł. W roku 2014 ze względu na oszczędności w przetargach, aneksowano umowę, zmniejszając koszt realizacji przedsięwzięcia do kwoty ok. 51 033 tys. zł. Celem zadania jest udokumentowanie zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych w obszarach dotychczas nieudokumentowanych, o powierzchni ok. 126 tys. km², stanowiących ok. 40% powierzchni kraju. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia uwzględnia lata 2013-2018. Realizacja projektu będzie obejmowała wykonanie 40 dokumentacji hydrogeologicznych ustalających zasoby dyspozycyjne wód podziemnych, co zapewni udokumentowanie zasobów dla obszaru całego kraju. Przedsięwzięcie zostało podzielone na II transze. W pierwszej kolejności, w latach 2013-2016, zostanie udokumentowanych 19 obszarów tzw. priorytetowych, tj. obszary objęte wydanymi koncesjami na poszukiwanie węglowodorów, obszary aglomeracji miejsko-przemysłowych i obszary górnictwa odkrywkowego. II transza będzie realizowana w latach 2015-2018.

8 REPREZENTOWANIE SKARBU PAŃSTWA W STOSUNKU DO MIENIA ZWIĄZANEGO Z GOSPODARKĄ WODNĄ, OKREŚLONEGO USTAWĄ PRAWO WODNE

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej reprezentują Skarb Państwa w zakresie dysponowania mieniem na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy Prawo wodne (w odniesieniu do gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi).

W 2014 roku, w ramach zadań związanych z dysponowaniem powierzonym majątkiem Skarbu Państwa, regionalne zarządy gospodarki wodnej kontynuowały regulację stanu prawnego nieruchomości, zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Podkreślić należy, że zadania te wymagają ponoszenia znacznych nakładów związanych z przygotowaniem dokumentacji geodezyjnej i prawnej (łącznie w skali wszystkich RZGW około 7 mln złotych).

Na dzień 31 grudnia 2014 r. łączna powierzchnia gruntów administrowanych przez regionalne zarządy gospodarki wodnej wynosiła 261 162 ha, przy czym powierzchnia gruntów pokrytych wodami płynącymi i urządzeniami wodnymi to 203 507 ha. Na koniec 2014 r. powierzchnia gruntów o nieuregulowanym stanie prawnym wynosiła 40 320 ha. Obecnie uregulowany stan prawny posiada 220 840 ha, tj. 84,6% gruntów, będących we władaniu regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

W 2014 r. regionalne zarządy gospodarki wodnej zawarły:

- na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami Skarbu Państwa – 890 umów z tytułu korzystania z majątku Skarbu Państwa, związanego z gospodarką wodną,
- na podstawie ustawy Prawo wodne – 496 umów na korzystanie z gruntów pokrytych wodami płynącymi.

W trakcie roku część umów z lat poprzednich wygasta i nie została zawarta na dalszy okres.

Wysokość dochodów budżetu państwa z tytułu korzystania z nieruchomości Skarbu Państwa w 2014 r. wyniosła **3 093,9** tys. zł.

Regionalne zarządy gospodarki wodnej przekazały w 2014 r. do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przychody z tytułu:

- użytkowania gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi - w kwocie **3 360,5** tys. zł.
- należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych, stanowiących własność Skarbu Państwa - w kwocie **435,4** tys. zł,
- należności za korzystanie ze śluz i pochylni, stanowiących własność Skarbu Państwa – w kwocie **508,6** tys. zł,
- opłat za użytkowanie obwodu rybackiego – w kwocie **2 202,1** tys. zł,
- umów przejętych od Agencji Nieruchomości Rolnych (dot. dzierżawy jezior) – w kwocie **4 790,0** tys. zł,
- opłat za przygotowanie danych z katastru wodnego w innej formie niż określa art. 155 ust. 2 i 3 ustawy Prawo wodne – **77,9** tys. zł.

Łącznie do Narodowego Funduszu przekazano w 2014 r., z tytułu przychodów generowanych przez instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami, **11 421,1** tys. zł (z uwzględnieniem przychodów z tytułu opłat za przygotowanie i udostępnienie informacji z katastru prowadzonego przez Prezesa KZGW oraz odsetek od nieterminowych opłat).

9 RYBACKIE KORZYSTANIE Z WÓD

W ramach reprezentowania Skarbu Państwa w stosunku do mienia, związanego z gospodarką wodną, kontynuowano zadania w zakresie przekazywania uprawnień, dotyczących rybactwa na wodach powierzchniowych płynących oraz nadzoru Prezesa KZGW nad działalnością regionalnych zarządów w tym zakresie. Uprawnionym do rybactwa na tych wodach jest użytkownik rybacki wyłoniony w drodze konkursu ofert, zgodnie z art. 13 Prawa wodnego. Obecnie gospodarka rybacka prowadzona jest również przez podmioty, które przed końcem 2005 roku podpisały umowy dzierżawy praw rybackiego użytkowania jezior z Agencją Nieruchomości Rolnych (tzw. agencyjne). Obowiązują więc dwa rodzaje umów: umowy użytkowania obwodu rybackiego oraz umowy dzierżawy praw rybackiego użytkowania jezior (tabela 2).

Tabela 2. Zestawienie umów rybackich.

Rodzaj zawartej umowy	RZGW Gliwice	RZGW Gdańsk	RZGW Kraków	RZGW Poznań	RZGW Szczecin	RZGW Warszawa	RZGW Wrocław
Użytkowanie obwodu rybackiego	24	225	87	219	168	315	71
Dzierżawa praw rybackiego użytkowania jezior	0	313	0	205	97	115	28
Inne wynikające z Prawa wodnego	0	0	2	0	0	0	0

Na koniec 2014 r. ustanowione były 2 353 obwody rybackie, z czego 84 nie miało do końca uregulowanego stanu prawnego, co wykluczało rozpisanie i przeprowadzenie konkursu ofert. Dyrektorzy RZGW podejmują starania o aktualizację granic obwodów z uwzględnieniem stanu prawnego wód i gruntów tworzących obwody. W sytuacji, gdy przyczyny uniemożliwiające

przeprowadzenie konkursów ofert zostaną wyeliminowane, dyrektorzy RZGW niezwłocznie ogłaszają konkursy.

W 2014 r. przedstawiciele KZGW uczestniczyli w pracach Komisji Sejmowych w tym między innymi rozpatrującej propozycję zmian w ustawie o rybactwie śródlądowym. Jednakże projekt nowelizacji nie uzyskał akceptacji i nie został rekomendowany do dalszego etapu legislacyjnego. Z doświadczeń ostatnich lat wynika, że zadania w zakresie gospodarki rybackiej, postawione przed organami administracji publicznej, są realizowane coraz sprawniej, skutkując coraz lepszą współpracą pomiędzy użytkownikami rybackimi, a organami administracji publicznej. Nie bez znaczenia jest tu podejmowanie przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej działań informacyjnych i wyjaśniających zasady prowadzenia gospodarki rybackiej na wodach publicznych. Ważne jest także, że użytkownicy rybaccy coraz częściej postrzegają racjonalną gospodarkę rybacką jako wspólne działanie zmierzające do poprawy stanu polskich wód, a nie jedynie jako źródło dochodów.

Problematyczne pozostają kwestie zgłaszanych przez KZGW zmian w ustawie o rybactwie śródlądowym dotyczące czasowego prowadzenia przez Dyrektorów RZGW gospodarki rybackiej na obwodach bez wyłonionego użytkownika, a także wydawania zezwoleń na amatorski połów ryb na tych wodach. Problem ten, oprócz działań podejmowanych przez RZGW, wymaga zmian w ustawie o rybactwie śródlądowym, o czym KZGW niejednokrotnie informował resort rolnictwa.

Zgłaszane przez użytkowników rybackich, jak i przez organy administracji publicznej, problemy w zakresie gospodarki rybackiej, np. dotyczące konieczności znowelizowania przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym, są nadal tematem dyskusji pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwem Środowiska i Prezesem KZGW.

10 PROGRAMOWANIE, PLANOWANIE I NADZÓR NAD REALIZACJĄ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z UTRZYMYWANIEM WÓD LUB URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ INWESTYCJE W GOSPODARCE WODNEJ

W 2014 roku Prezes KZGW prowadził współpracę z dyrektorami regionalnych zarządów gospodarki wodnej w zakresie planowania działań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych oraz śródlądowych dróg wodnych, jak również z realizacją inwestycji w gospodarowaniu wodami i planowaniem zadań do realizacji w latach następnych. Z uwagi na znaczne szkody w majątku gospodarki wodnej, spowodowane występującymi na przestrzeni ostatnich lat powodzią, istotnym punktem zadań realizowanych na ciekach administrowanych przez RZGW są zadania związane z usuwaniem skutków powodzi. Współdziałano w tym zakresie z różnymi organami i konsultowano prowadzone prace, które dotyczyły przede wszystkim udroźnienia, likwidacji przemiałów i odsypisk na szlakach żeglownych, przywrócenia sprawności technicznej urządzeń infrastruktury, obsługujących transport wodny, udroźnienia i zabezpieczenia koryt rzek i potoków, utrzymanie właściwego stanu (parametrów) koryt cieków i kanałów oraz wycinki drzew i krzewów z obszarów międzywala.

10.1 Programowanie, planowanie i nadzór nad inwestycjami hydrotechnicznymi

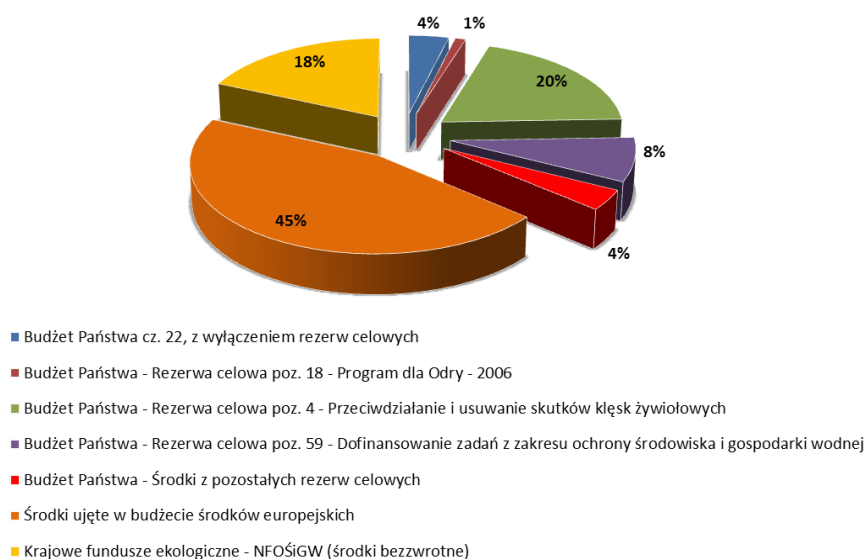
W roku 2014 r. na inwestycje hydrotechniczne regionalnych zarządów gospodarki wodnej przeznaczono ponad **1 144 050** tys. zł., z czego z budżetu państwa - część 22 gospodarka wodna oraz rezerw celowych – **371 169** tys. zł, z budżetu UE – **562 883** tys. zł oraz z NFOŚiGW (środki bezzwrotne)

– 209 998 tys. zł. Zestawienie przedstawiające źródła finansowania zadań inwestycyjnych przedstawiano w Tabeli 3, a ich rozkład procentowy przedstawiono na Rysunku 1.

Tabela 3. Środki wydatkowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej na inwestycje hydrotechniczne w 2014, według źródeł finansowania

Źródła finansowania inwestycji hydrotechnicznych	tys. zł.
Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych oraz środków ujętych w budżecie środków UE	44 080
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 18 - Program dla Odry - 2006	11 424
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	224 103
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki	91 563
Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych (pozostałe pozycje)	42 754
Środki ujęte w budżecie środków europejskich	520 129
Krajowe fundusze ekologiczne - NFOŚiGW (środki bezzwrotne)	209 998
Suma	1 144 051

Rysunek 1. Procentowy rozkład wydatków regionalnych zarządów gospodarki wodnej na inwestycje hydrotechniczne w roku 2014, według źródeł finansowania



W 2014 roku kontynuowano realizację zadań z programów wieloletnich: „Programu dla Odry – 2006” oraz „Programu Budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2015” i szeregu ważnych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym realizowanych w ramach programów operacyjnych.

Najważniejszymi inwestycjami realizowanymi przez dyrektorów regionalnych zarządów, pod nadzorem Prezesa KZGW, są:

- budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba na rzece Skawie;
- poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek;
- budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze;
- modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego;
- poprawa stanu ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego;

- modernizacja zbiornika wodnego Nysa;
- budowa stopnia wodnego Malczyce;
- odbudowa i modernizacja systemu ochrony przeciwpowodziowej Żuław – realizowana w ramach etapu I Programu „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)”.

Szczegółowe informacje dotyczące prowadzonych inwestycji, usystematyzowane według źródeł finansowania, przedstawiono w osobnych podrozdziałach.

10.2 Realizacja zadań Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013

Część zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych oraz inwestycji w gospodarce wodnej przewidziana była do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Poniżej przedstawiono informacje o głównych zadaniach realizowanych w 2014 r.

10.2.1 Priorytet III: Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

10.2.1.1 „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I” - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Projekt ten stanowi realizację etapu I Programu Żuławskiego - 2030. Do lipca 2009 roku beneficjentem projektu był Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, będący jednocześnie jednym z 6 partnerów. Ze względu na niemożność realizacji projektu w formule: jeden beneficjent i partnerzy, został on podzielony na 6 samodzielnych projektów pod wspólnym tytułem „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I”, a każdy z partnerów został wpisany ze swoimi zadaniami jako osobny beneficjent na listę projektów indywidualnych, tj.: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku, Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu, Gmina Miasto Gdańsk, Gmina Miasto Elbląg, Powiat Gdański z siedzibą w Pruszczu Gdańskim.

Projekt, realizowany przez RZGW w Gdańsku, jest umieszczony na liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w ramach Priorytetu III „Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska” i Działania 3.1. „Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego”.

Wartość Projektu (po zmianach wprowadzonych Aneks nr 3 z dnia 26 września 2014 r. do umowy o dofinansowanie POIS.03.01.00-00-008/11-03) wynosi **86 458** tys. zł (w tym wydatki kwalifikowane - **86 109** tys. zł; wydatki niekwalifikowane – **349** tys. zł).

W ramach projektu RZGW Gdańsk w 2014 r. realizował następujące zadania inwestycyjne:

1) „Przebudowa ujścia Wisły”

W 2014r. kontynuowano realizację kontraktu podstawowego oraz dwóch zamówień dodatkowych, z których jedno zakończono w sierpniu 2014 r. W październiku 2014 r. rozpoczęto realizację trzeciego zamówienia dodatkowego. Koszt całkowity robót, z uwzględnieniem trzech zamówień dodatkowych oraz zwiększeń kosztorysowych wynosi łącznie **49 543, 51** tys. zł. Zadanie jest przewidziane do zakończenia w listopadzie 2015 r.

2) „Odbudowa ostróg na rzece Wiśle”

W 2014r. zakończono realizację zadania obejmującego odbudowę 10 szt. ostróg zlokalizowanych w Gminie Subkowy i Mieście Tczew. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **5 969,26** tys. zł.

We wrześniu 2014r. przystąpiono do realizacji odbudowy 1 ostrogi w Gminie Stegna. Koszt zadania wynosi **602,54** tys. zł. Zadanie jest przewidziane do zakończenia w sierpniu 2015 r.

3) „Przebudowa koryta rzeki Motława”

Zadanie zakończono w 2014r. Całkowity koszt zadania wyniósł **6 628,78** tys. zł.

4) „Przebudowa koryta rzeki Wąska”

Zadanie zakończono w 2014r. Całkowity koszt zadania wyniósł **3 364,47** tys. zł.

5) „Przebudowa koryta rzeki Dzierzgoń”

Zadanie zakończono w 2014r. Całkowity koszt zadania wyniósł **6 314, 54** tys. zł.

Ważnym celem projektu będzie również realizacja zadania „System monitoringu ryzyka powodziowego”, tj. stworzenie narzędzi, mających służyć do zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze Żuław.

W ramach realizacji zadania w 2014r.:

- kontynuowano realizację zadania pn. „Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej Nowego Dworu Gdańskiego”;
- zakończono zadanie pn. „Analiza zagrożenia i ryzyka powodziowego wewnątrzpolderowego na Żuławach z określeniem rekomendowanych działań zapobiegawczych”;
- zakończono zadanie pn. „Koncepcja ochrony przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki Gdańskiej”;
- ogłoszono przetarg nieograniczony na realizację zadania pn. „Rozwój systemu GeoSMoRP - budowa monitoringu wizyjnego” (zadanie realizowane w ramach rozszerzenia zakresu rzeczowego Projektu).

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **22 451,87** tys. zł.

10.2.1.2 „Poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek”.

Beneficjent projektu – RZGW w Warszawie. Koszt całkowity projektu zgodnie z aneksem z dnia 03.12.2014 r do umowy o dofinansowanie Nr POIS.03.01.00-00-012/11-04 wynosi **116 003** tys. zł.

W 2014 r. kontynuowano roboty budowlane pakietu 1 „Przebudowa i remont obiektów Stopnia Wodnego we Włocławku”. W grudniu 2014 r. zakończono roboty budowlane pakietu 2 „Rozbudowa zapory bocznej Borowiczki i rozbudowa wałów wstecznych Słupianki i lewego wału Rosicy”.

Ponadto w ramach projektu realizowano następujące prace :

- w ramach pakietu 1 między innymi zakończono roboty budowlane dotyczące „Przebudowy istniejącej przepławki dla ryb wraz z wykonaniem I etapu monitoringu migracji ryb przez Przepławkę”. Odbiór końcowy robót nastąpił w dniu 28 listopada 2014 r. W dniu 4 grudnia 2014 r. uzyskano Decyzję Kujawsko-Pomorskiego WINB-u pozwolenia na użytkowanie obiektu przed zakończeniem wszystkich robót budowlanych objętych pozwoleniem na budowę;
- sprawowano nadzór inwestorski nad robotami budowlanymi;

- opracowano „Raport z oceną wyników badań migracji ryb przez przepławkę na SW Włocławek przed przebudową”;
- sprawowano nadzór autorski nad realizacją robót budowlanych;
- wymieniono słupy oświetleniowe w awanportach śluzy w pakiecie 1.

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **56 511, 57** tys. zł.

10.2.1.3 „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW)”.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu zgodnie z aneksem z dnia 24.10.2012 r. do umowy o dofinansowanie Nr POIS.03.01.00-00-003/11-00 wynosi **901 088** tys. zł.

W 2014 r. RZGW Wrocław wydatkował środki finansowe w kwocie **290 888** tys. zł. (bez wynagrodzeń) z następujących źródeł:

- | | |
|---|------------------------|
| – Kredyt Banku Rozwoju Rady Europy | 31 049 tys. zł |
| – Kredyt Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju | 13 500 tys. zł |
| – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko | 244 839 tys. zł |
| – Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW) | 1 500 tys. zł |

Zadanie realizowane jest w ramach kontraktów:

- ORFPP-B2-2.1 Modernizacja bulwarów Odry Śródmiejskiej;
- ORFPP-B2-3.1 Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego i Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do mostów kolejowych Poznańskich;
- ORFPP-B2-3.2 Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych;
- ORFPP-B2-4.2 Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW).

Realizacja Kontraktów:

1) Kontrakt nr ORFPP-B2-2.1 (Modernizacja bulwarów Odry Śródmiejskiej)

Stan zaawansowania prac:

- postęp rzeczowy robót 58,94%,
- zaawansowanie finansowe (wg zapłaconych faktur) 54,82%.

Do ważniejszych prac w ramach kontraktu prowadzonych w 2014 r. należy zaliczyć: roboty budowlane, obsługę geodezyjną, nadzór archeologiczny, projekty budowlane dla odcinków 9c i 9 d, wycinka drzew i karczowanie krzaków, rozpoznanie saperskie z oczyszczeniem terenu z niewybuchów, neutralizacja / utylizacja urobku zanieczyszczonego substancjami niebezpiecznymi.

2) Kontrakt nr ORFPP-B2-3.1 (Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego i Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do mostów kolejowych Poznańskich)

Stan zaawansowania prac:

- postęp rzeczowy robót 78,31%,
- zaawansowanie finansowe (wg zapłaconych faktur) 72,43%.

Do ważniejszych prac w ramach kontraktu prowadzonych w 2014 r. należy zaliczyć: roboty budowlane, obsługę geodezyjną, kompensacje przyrodnicze, badanie jakości gruntu.

3) Kontrakt nr ORFPP-B2-3.2 (Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych)

Stan zaawansowania prac:

- postęp rzeczowy robót 60,27%,
- zaawansowanie finansowe (wg zapłaconych faktur) 59,43%.

Do ważniejszych prac w ramach kontraktu prowadzonych w 2014 r. należy zaliczyć: roboty budowlane, obsługę geodezyjną, nadzór archeologiczny, wyprzedzające oczyszczenie terenu z niewybuchów.

4) Kontrakt nr ORFPP-B2-4.2 Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW)

Stan zaawansowania prac:

- postęp rzeczowy robót 51,34%
- zaawansowanie finansowe (wg zapłaconych faktur) 49,64%

Do ważniejszych prac w ramach kontraktu prowadzonych w 2014 r. należy zaliczyć: roboty budowlane, obsługę geodezyjną.

10.2.1.4 „Modernizacja zbiornika wodnego Nysa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - etap I”.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu (wg aneksu z dnia 05.12.2014 r. roku do umowy o dofinansowanie Nr POIŚ.03.01.00-00-007/11-00 wynosi: **433 034** tys. zł.

W ramach projektu realizowane są dwa przedsięwzięcia:

- przebudowa i udrożnienie przeciwpowodziowe rzeki Nysy Kłodzkiej od zbiornika wodnego Nysa (km 65+100) do rejonu Kubice (km 55+500) wraz z istniejącymi budowlami – przedsięwzięcie nr I.
- modernizacja budowli i urządzeń zbiornikowych wraz z budową innych obiektów niezbędnych dla zbiornika – przedsięwzięcie nr II.

Wydatki poniesione w 2014 r. wynosiły **116 622** tys. zł.

Do ważniejszych prac w ramach przedsięwzięcia prowadzonych w 2014 r. należy zaliczyć:

- roboty budowlano-montażowe dla przedsięwzięcia I "Przebudowa i udrożnienie przeciwpowodziowe rzeki Nysy Kłodzkiej od zbiornika wodnego Nysa (km 65+100) do rejonu Kubice (km 55+500) wraz z istniejącymi budowlami" – ogółem 44%,
- roboty budowlano-montażowe dla przedsięwzięcia II "Modernizacja budowli i urządzeń zbiornikowych wraz z budową innych obiektów niezbędnych dla zbiornika" – ogółem 57%,
- sporządzanie dokumentacji technicznej,
- wycinkę drzew i krzewów,
- obsługę geodezyjną,
- nadzór inwestorski Inżyniera Projektu,
- obsługę techniczną, prawną i finansową.

10.2.1.5 „Poprawa stanu ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego na rzece Nysie Kłodzkiej”.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu (wg aneksu z dnia 30.01.2013 roku do umowy o dofinansowanie Nr POIS.03.01.00-00-001/10-02) wynosi **101 022** tys. zł.

Celem przedsięwzięcia jest udroźnienie koryta Nysy Kłodzkiej w km 11,60 – 16,00 oraz przebudowa hydrowęzła Nysy Kłodzkiej w Lewinie Brzeskim, wraz z budową i modernizacją wałów przeciwpowodziowych oraz udroźnieniem trasy ulgi powodziowej, jak również budowa nowego jazu klapowego.

W 2014 r. zakończono realizację przedsięwzięcia.

Wydatki poniesione w 2014 r. wynosiły **17 416** tys. zł.

Do ważniejszych prac w ramach przedsięwzięcia prowadzonych w 2014 r. należy zaliczyć:

- przygotowanie terenu budowy dla I i II etapu realizacji inwestycji – polegające na zagospodarowaniu terenu,
- zakończenie robót i wyposażenie jazu klapowego,
- zakończenie robót dot. przebudowy i udroźnienia rzeki Nysy Kłodzkiej od km 13,380 do km 14,280 wraz z obwałowaniem,
- zakończenie robót dot. przebudowy i udroźnienia rzeki Nysy Kłodzkiej od km 14,280 do km 16,00 wraz z obwałowaniem,
- zakończenie robót dot. przebudowy i udroźnienia rzeki Nysy Kłodzkiej od km 11,60 do km 13,380 wraz z obwałowaniem,
- zakończenie robót dot. kanału ulgi powodziowej z przelewem, obwałowaniami i obiektami towarzyszącymi,
- obsługę geodezyjną,
- nadzór inwestorski Inżyniera Projektu,

Ponadto uzyskano stosowne decyzje administracyjne na ważniejsze elementy inwestycji, w tym jazu klapowego, kanału ulgi, lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego.

10.2.2 Priorytet V: „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych”

10.2.2.1 „Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Biała Tarnowska”.

Beneficjent projektu – RZGW w Krakowie. Całkowity koszt przedsięwzięcia – **16 839** tys. zł.

Celem projektu jest m. in.:

- zniesienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych i poprawa funkcjonowania korytarza migracyjnego dla zwierząt,
- odtworzenie łączności populacji łososia,
- odtworzenie siedlisk rozrodu płazów.

Całość prac przewidzianych w projekcie została zakończona 30 września 2014 r. W ramach projektu zrealizowano zaplanowane działania inwestycyjne, projektowe oraz ochronne, w szczególności obejmujące: usunięcie części barier migracyjnych dla organizmów wodnych w korycie Białej Tarnowskiej, wyznaczenie i stworzenie warunków do funkcjonowania korytarza swobodnej migracji rzeki w dolinie Białej Tarnowskiej, renaturyzację lasów i zarośli łągowych (kod 91E0) oraz siedlisk nadrzecznych związanych z kamieńcami (kod 3220, 3230) wzdłuż korytarza rzeki, restytucję ciągłości populacji płazów w dolinie Białej Tarnowskiej (kumak górski - *Bombina variegata*),

przywrócenie integralności i rekolonizacja populacji mały w zlewni Białej Tarnowskiej (skójką gruboskorupowa - *Unio crassus*), restytucję łosiosia w rzece Biała Tarnowska (łosoś atlantycki - *Salmo salar*).

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **1 188** tys. zł.

10.2.2.2 „Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Wisłoki i jej dopływów”

Beneficjent projektu – RZGW w Krakowie. Całkowity koszt przedsięwzięcia - **10 094** tys. zł.

Celem projektu jest:

- odtworzenie historycznych szlaków ryb dwuśrodowiskowych,
- poprawa struktury siedlisk dla ryb,
- odtworzenie populacji ryb dwuśrodowiskowych.

W 2014 roku kontynuowane były prace w zadaniach merytorycznych:

- opracowanie projektów udroźnienia pozostałych barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Wisłoce, Ropie i Jasiołce.
- częściowe odtworzenie żwirowych siedlisk dla litofilnych gatunków ryb na odcinku Wisłoki od jazu w Mokrzcu do m. Pustków.
- wsparcie genetyczne dla gatunków ryb dwuśrodowiskowych.
- przeprowadzenie zarybień rybami dwuśrodowiskowymi: łosiosiem i certą wraz z monitoringiem.

Podczas realizacji projektu nastąpiły opóźnienia związane z wykonaniem zadań:

- opracowanie projektów udroźnienia pozostałych barier migracyjnych dla organizmów wodnych w rzece Wisłoce, Ropie i Jasiołce,
- częściowe odtworzenie żwirowych siedlisk dla litofilnych gatunków ryb na odcinku Wisłoki od jazu w Mokrzcu do m. Pustków.

W związku z powyższym za zgodą Ministerstwa Środowiska w 2014 roku został podpisany aneks do Umowy o dofinansowanie projektu wprowadzający następujące zmiany:

- wydłużenie okresu realizacji projektu tj. zmianę terminu zakończenia realizacji projektu i okresu kwalifikowania wydatków z dnia 31.12.2014 r. na dzień 30.09.2015 r.,
- zmniejszenie wskaźnika rezultatu: powierzchnia gruntów wykupionych na cele przyrodnicze z 20 ha na min. 6 ha.

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **2 009** tys. zł.

10.2.3 Priorytet VII: Transport przyjazny środowisku

W celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, realizowane są zadania mające na celu poprawę warunków żeglugowych (przystosowanie do III kl. drogi wodnej) na Odrze i Kanale Gliwickim. W ramach Priorytetu realizowane są następujące zadania:

10.2.3.1 „Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku, będącym w zarządzie RZGW Gliwice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”.

Beneficjent projektu – RZGW w Gliwicach. Koszt całkowity projektu wynosi **175 000** tys. zł.

Projekt polega na modernizacji czterech śluz, tj.: Dzierżno, Kłodnica, Łabędy, Rudziniec.

Cel projektu:

- poprawa stanu technicznego śluz, poprawa niezawodności urządzeń na śluzach,

- zwiększenie możliwości przewozowych,
- zwiększenie bezpieczeństwa ruchu,
- oszczędne gospodarowanie wodą,
- stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności regionu i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu,
- poprawa warunków środowiska naturalnego poprzez zastąpienie transportu drogowego transportem wodnym.

Zakres wykonanych w 2014 r. prac obejmował:

- roboty budowlane na śluzach Dzierżno, Kłodnica, Łabędy i Rudziniec,
- wykonanie zamiennej dokumentacji projektowej w zakresie zmiany napędów hydraulicznych na mechaniczne na śluzie Dzierżno wraz z dokumentacjami związanymi,
- realizację działań promocyjnych projektu.

W 2014 r. na realizację projektu wydatkowano **44 328** tys. zł.

10.2.3.2 „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry - przystosowanie do III klasy drogi wodnej” Etap I.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **14 006** tys. zł.

Zadanie polega na odtworzeniu pierwotnych parametrów drogi wodnej poprzez odbudowę tam poprzecznych (ostróg regulacyjnych) zniszczonych w wyniku wielokrotnych powodzi, co pozwoli uzyskać odpowiednie głębokości na szlaku żegludowym przy niskich i średnich przepływach.

Wydatki poniesione w 2014 r. wyniosły **5 359** tys. zł i zostały przeznaczone na: nadzór inwestorski, roboty budowlane i roboty uzupełniające oraz działania promocyjno-informacyjne.

10.2.3.3 „Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław woj. opolskie”.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Wydatki poniesione w 2014 r. wyniosły **1 875** tys. zł i zostały przeznaczone na uregulowanie należności.

Projekt znajduje się w fazie przygotowawczej na etapie opracowywania dokumentacji projektowej. Projekt obejmuje aktualizację dokumentacji projektowej dla przebudowy jazów sektorowych na jazy kłapowe, w Januszkowicach, Wróblinie i Zwanowicach wraz z uzyskaniem decyzji i pozwoleń dla przeprowadzenia tych przebudów oraz przygotowaniem dokumentacji przetargowej. Wykonane zostały projekty budowlane i wykonawcze dla przewidzianych do przebudowy jazów Januszkowice, Wróblin i Zwanowice. Dokumentację projektową należy zaktualizować w stosunku do wymogów zgodności z RDW. Roboty budowlane przewidziane są w perspektywie finansowania do 2020. W 2014 r. uzyskane zostały decyzje środowiskowe dla wszystkich trzech przedsięwzięć.

10.2.3.4 „Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław woj. dolnośląskie - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **58 125** tys. zł.

W 2014 r. prowadzono:

- roboty budowlane Jaz Janowice - zakończono prace modernizacyjne i oddano obiekt do eksploatacji,
- roboty budowlane Jaz Opatowice - oddano do eksploatacji wszystkie 3 kłapy jazu.

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **15 968** tys. zł.

10.2.3.5 „Modernizacja stopnia Brzeg Dolny - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”.

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **76 650** tys. zł.

Zadanie wpisuje się w cele rozwoju żeglugi śródlądowej i polega na modernizacji przestarzałych technologicznie obiektów śluzowych pochodzących z XIX wieku (wymiana wrót i zamknięć oraz ich napędów, wprowadzenie automatyzacji w sterowaniu obiektem).

Zakładana przebudowa usprawni obsługę, zmniejszy awaryjność oraz koszty obsługi.

W 2014 r. prowadzono:

- roboty budowlane - Jaz Brzeg Dolny, w tym poszur jazu,
- prace remontowe ubezpieczenia lewego brzegu poniżej jazu,
- prace projektowe,
- nadzór inwestorski,
- działania informacyjno-promocyjne.

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **17 515** tys. zł.

10.2.3.6 „Modernizacja stopnia Chróścice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **81 886** tys. zł.

Do ważniejszych robót budowlanych w 2014 r. należy zaliczyć:

- wykonanie III etapu budowy jazu,
- budowę, w stanie surowym, przepławki dla ryb dwuśrodowiskowych;
- wykonanie górnej tamy rozdzielczej polegające na przebudowie korpusu tamy oraz ubezpieczeniu skarp i korony;
- przebudowę dolnej tamy rozdzielczej obejmującej przebudowę korony tamy i skarpy od strony awanportów śluzowych;
- przebudowę modernizacyjną śluzy pociągowej;
- budowę, w stanie surowym, sterowni śluzowej;
- dokończenie robót regulacyjno-ubezpieczeniowych na lewym brzegu, na odcinku ok. 900 m.

W 2014 r. na realizację projektu wydatkowano **18 671** tys. zł.

10.3 Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013

10.3.1 Priorytet VI: Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – Działanie 6.4. – Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym

10.3.1.1 „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinkach Jezioro Drużno – Miłomłyn, Miłomłyn – Zalewo, Miłomłyn – Ostróda – Stare Jabłonki”

Beneficjent projektu – RZGW w Gdańsku. Orientacyjny koszt całkowity projektu **115 000** tys. zł.

Projekt został podzielony na 4 zadania inwestycyjne:

- 1) „Przebudowa Kanału Elbląskiego na szlakach żeglownych: Miłomłyn - Ostróda - Stare Jabłonki, Miłomłyn - Iława, Jezioro Ruda Woda - Jezioro Bartężek”. Zadanie zrealizowane w latach 2009 – 2012.
- 2) „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec a pochylnią Całuny”. Zadanie w trakcie realizacji, lata: 2009 – 2015.

3) „Przebudowa śluz: Miłomłyn, Zielona, Ostróda i Mała Ruś na Kanale Elbląskim”. Zadanie zrealizowane w latach 2010 – 2014, składało się z dwóch etapów:

- Etap I – „Przebudowa śluzy Ostróda i śluzy Mała Ruś” ukończono w 2013 r.;
- Etap II – „Przebudowa śluzy Miłomłyn i śluzy Zielona” ukończono w 2014 r.

4) Oznakowanie turystyczne przy obiektach kanału. Planowana realizacja (rok 2015).

Ważniejsze prace i efekty podjętych działań na rzecz Projektu:

- kontynuowano roboty budowlane objęte zadaniem pn.: „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec a pochylnią Całuny” – roboty budowlane na odcinkach pochylniowych ;
- zawarto umowę na realizację zadania „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec a pochylnią Całuny” – roboty budowlane na odcinkach międzypochylniowych;
- kontynuowano i zakończono roboty budowlane objęte zadaniem pn.: „Przebudowa śluz: Miłomłyn, Zielona, Ostróda i Mała Ruś na Kanale Elbląskim”;
- zlecono wykonanie i częściowo odebrano prace na obsługę inwestycji w zakresie ochrony ppoż. obiektów na pochylniach Kanału Elbląskiego w ramach realizacji zadania pn.: „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec, a pochylnią Całuny” – roboty budowlane na odcinkach pochylniowych;
- kontynuowano usługę na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego;
- kontynuowano usługę na obsługę prawną Projektu;
- prowadzono działania informacyjno – promocyjne, zgodnie z zapisami porozumienia o dofinansowanie.

W 2014 roku na realizację projektu wydatkowano **32 093** tys. zł.

10.3.2. Priorytet VII: Społeczeństwo informacyjne - budowa elektronicznej administracji

W ramach powyższego priorytetu realizowany jest projekt pn. „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)”, wspomniany wcześniej.

Projekt ISOK finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka kwotą w wysokości **202,4** mln zł, z budżetu państwa kwotą **35,7** mln zł oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kwotą **57** mln zł. Łącznie projekt dysponuje budżetem w wysokości **297** mln zł.

Celem głównym projektu jest stworzenie systemu, który stanowić będzie narzędzie wsparcia systemu zarządzania kryzysowego w Polsce. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez stworzenie elektronicznej platformy informatycznej wraz z niezbędnymi rejestrami referencyjnymi, która stanowić będzie narzędzie systemu zarządzania kryzysowego i reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, w tym w szczególności nadzwyczajnych zjawisk atmosferycznych, hydrologicznych i technologicznych.

Złożoność projektu wymagała zawiązania konsorcjum instytucji rządowych i naukowych, w składzie:

- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy,
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii,
- Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy,

- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

W 2014 r. w ramach projektu zostały zrealizowane następujące produkty:

- Mapy Zagrożenia Powodziowego i Mapy Ryzyka Powodziowego (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej),
- System zarządzania NMT (Główny Urząd Geodezji i Kartografii),
- Numeryczny Model Terenu (NMT) dla powierzchni 50 000 km² (Główny Urząd Geodezji i Kartografii) – kontynuacja prac,
- Implementacja map do systemu informatycznego ISOK oraz ich udostępnienie planowane jest na czerwiec 2015 r.

10.4 Realizacja zadań finansowanych ze środków Regionalnych Programów Operacyjnych i innych Programów

W 2014 roku regionalne zarządy gospodarki wodnej kontynuowały prace związane z realizacją następujących projektów w ramach regionalnych programów operacyjnych:

10.4.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013

W 2014 r. RZGW w Warszawie złożył wnioski o dofinansowanie projektów:

- remont zapór bocznych Jeziora Zegrzyńskiego Kania-Popowo – RZGW w Warszawie,
- udroźnienie ujściowego odcinka rzeki Bug od ujścia do rz. Narew do km 5+000 – etap I -RZGW w Warszawie.

Projekty zostały umieszczone w Indykatoryjnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych RPO WM 2007-2013 i przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną MJWPU.

10.4.2 Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury 2007-2013

W ramach Programu realizowano budowę i zakup specjalistycznych zestawów pływających w celu zapewnienia bezpieczeństwa nawigacyjnego na Wielkich Jeziorach Mazurskich, dzięki przystosowaniu oznakowania dla żeglugi całodobowej – RZGW w Warszawie.

Realizację projektu zakończono w 2014 r., wydając środki w wysokości **3 874** tys. zł, w tym:

- **106** tys. zł – na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu,
- **3 752** tys. zł - na główne zadanie w Projekcie - „Budowa i zakup specjalistycznych zestawów pływających...”,
- **16** tys. zł – na promocję projektu (wydatki nieinwestycyjne).

10.4.3 Instrument Finansowy Life +

W roku 2014 kontynuowany był przez RZGW w Warszawie projekt związany z odbudową ekosystemu zbiornika Sulejowskiego, realizowany we współpracy z Europejskim Regionalnym Centrum Ekohydrologii, jako projekt „Ekotony dla redukcji zanieczyszczeń obszarowych” (EKOROB) w ramach programu LIFE+ Environment Policy and Governance, LIFE08 ENV/PL/000519.

10.5 Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2015

Przedsięwzięcie realizowane jest przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba od 2006 r. objęta ustawą o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2015”, począwszy od 2011 przedsięwzięcie w całości finansowane jest ze środków NFOŚiGW.

~~W dniu 25 września 2013 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie złożył wniosek do NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięcia dotyczącego budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba w roku 2014 w wysokości 241,1 mln zł zgodnie z załącznikiem do ustawy. W dniu 10 stycznia 2014 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie złożył wniosek do NFOŚiGW o dofinansowanie przedsięwzięcia dotyczącego budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba w roku 2014 w wysokości 241,1 mln zł zgodnie z załącznikiem do ustawy.~~

NFOŚiGW po przeanalizowaniu swoich możliwości zaproponował dofinansowanie inwestycji w wysokości 150 mln zł. Prezes KZGW wyraził zgodę na złożenie wniosku na tę kwotę, jako dotacji częściowej z perspektywą zawarcia aneksu.

W dniu 24.03.2014r. została zawarta umowa nr 138/2014/Wn-06/GW-ZB/D z NFOŚiGW na kwotę **150,0 mln zł** w podziale na zadania:

Zadanie I - Zbiornik	- 11,2 mln zł
Zadanie II - Przebudowa dróg	- 17,0 mln zł
Zadanie III – Przełożenie linii kolejowej	- 119,0 mln zł
Rezerwa	- 2,8 mln zł
Razem:	- 150,0 mln zł

Po zbilansowaniu zakresu prac do wykonania po I półroczu 2014 r., w dniu 19 września 2014 r. został podpisany aneks do umowy na finansowanie przedsięwzięcia do kwoty **210,0 mln zł**.

Ostatecznie wykorzystanie środków na poszczególnych zadaniach przedstawiało się następująco:

Zadanie I - Zbiornik	- 36,6 mln zł
Zadanie II - Przebudowa dróg	- 49,1 mln zł
Zadanie III – Przełożenie linii kolejowej	- 105,0 mln zł
Rezerwa	- 19,3 mln zł
Razem:	- 210,0 mln zł

W roku 2014 kontynuowano prace na obiektach wszystkich trzech zadań i zostały ukończone lub zrealizowane prawie w całości następujące obiekty:

1) Zadanie I – Zbiornik:

- makroniwelacja terenów po eksploatacji żwirów,
- wycinki i wykrzaczenia w czaszy zbiornika,
- ukształtowanie czaszy zbiornika,
- nasyp hydrotechniczny na terenie gminy Stryszów etap II,
- ochrona zespołu dworsko-parkowego w Jaszczurowej,
- odtworzenie budynku dawnego dworu w Dąbrówce,
- elektrownia wodna - montaż turbozespołów typu Kaplana,
- elektrownia wodna- roboty wykończeniowe,
- zakończenie robót na Ośrodku zarybieniowym, dostawa wyposażenia, rozruch,

- zabudowa urządzeń wyciągowych ślipu na Rybaczówce, dostawa wyposażenia,
 - ubezpieczenie brzegów rzeki Skawy,
 - wykonanie większości robót związanych z integracją systemów teletechnicznych zapory Świnna Poręba,
 - obsługa geodezyjna budowy, pomiary AKP zapory,
 - regulacja stanu prawnego nieruchomości oraz wykup terenu pod czaszę zbiornika;
- 2) Zadanie II : Przebudowa dróg
- budowa drogi krajowej (DK 28), etap IV - zakończenie robót,
 - wykonanie części robót związanych z zabezpieczeniem osuwiska przy przepuszczeniu nr 6 drogi krajowej nr 28,
 - budowa i przebudowa dróg lokalnych w gminie Mucharz, Zembrzyce, Stryszów,
 - droga Zagórze-Brańkówka etap I i IV,
 - remont drogi Zielona-Rzycki,
 - budowa drogi Świnna Poręba – Pustki,
 - przebudowa drogi gminnej do osiedla „Starcały”,
 - budowa drogi klasy L wraz z budową mostu na potoku Paleczka w m. Zembrzyce,
 - budowa przepustu wraz z drogą dojazdową w cofce zbiornika nad potokiem Śleszówka,
 - budowa drogi klasy L wzdłuż kolei wraz z obiektem mostowym nad potokiem Stryszówka;
- 3) Zadanie III – Przebudowa linii kolejowej :
- zakończono budowę linii kolejowej dł. 8,6 km wraz z niezbędną infrastrukturą kolejową,
 - zakończono budowę dwóch mostów kolejowych przez rzekę Skawę i most nad potokiem Stryszówka,
 - rozebrano starą linię kolejową.

W dniu 12 grudnia 2014 r. nastąpiło przekazanie do eksploatacji wybudowanego w ramach inwestycji odcinka linii kolejowej Stryszów- Zembrzyce stanowiącej część linii Kraków – Zakopane.

10.6 Program dla Odry – 2006

Program był realizowany, zgodnie z ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry – 2006”, przez Radę Ministrów. Zgodnie z ustawą powołany został Komitet Sterujący „Programu dla Odry – 2006”, jako organ opiniotwórczo-doradczy Rady Ministrów. Członkiem tego Komitetu, reprezentującym Ministra Środowiska, był Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 marca 2002 r., ustanowiono Pełnomocnika do Spraw „Programu dla Odry – 2006”, którym był Wojewoda Dolnośląski.

Na skutek przyjęcia uchwały Nr 118/2013 z dnia 2 lipca 2013 r. o „Planie działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej”, Rada Ministrów założyła rezygnację z programów sektorowych w gospodarce wodnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, w dniu 28 listopada 2014 r. Sejm uchwalił ustawę o uchyleniu ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry-2006” (Dz. U. poz. 1856), natomiast Rada Ministrów przyjęła w dniu 26 sierpnia 2014 r. rozporządzenie w sprawie zniesienia Pełnomocnika Rządu do Spraw Programu dla Odry-2006 (Dz. U. poz. 1269).

Zgodnie z art. 4 ww. ustawy Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej od 1 stycznia 2015 r. przejął koordynację zadań wynikających z dotychczasowego programu wieloletniego.

W ramach „Programu...”, zgodnie z polityką ekologiczną państwa, realizowanych jest szereg zadań, m.in.:

- budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze (polder),
- budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze,
- prace na obiektach hydrotechnicznych:
 - w dorzeczu górnej Odry,
 - na Odrze swobodnie płynącej,
 - w zlewni Warty,
 - Kanału Gliwickiego – modernizacja śluz.

Ogółem w 2014 r. na zadania programu wydatkowano z budżetu Państwa – rezerwa celowa poz. 18 – środki w wysokości **16 362** tys. zł, pozostałe środki na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych pochodziły z innych źródeł (m.in. rezerwy poz. 59 i poz. 4).

10.6.1 „Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze woj. śląskie (Polder)”

Na realizację zadania w roku 2014 zostało wydatkowane łącznie **164 947,16** tys. zł, w tym z poszczególnych źródeł finansowania:

– Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 18 - „Program dla Odry 2006	396,1 tys. zł
– Kredyt Banku Rozwoju Rady Europy	103 762,83 tys. zł
– Kredyt Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju	44 955,53 tys. zł
– Środki towarzyszące budżetu państwa	14 423,1 tys. zł
– Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 309,63 tys. zł
– Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	100 tys. zł

W 2014 r. kontynuowano realizację inwestycji, w tym robót budowlanych zarówno na polderze jak i Nowej Wsi. Prowadzono również niezbędne działania związane z pozyskaniem prawa dysponowania gruntami pod inwestycję.

Roboty budowlane na polderze prowadzono na pięciu podstawowych obiektach: zaporze czołowej z budynkami, zaporze lewobrzeżnej z budowlami towarzyszącymi, zaporze prawobrzeżnej z budowlami towarzyszącymi, zapleczu eksploatacyjnym oraz w czaszy zbiornika (zagospodarowanie).

Budowa Nowej Wsi: wybrano wykonawców między innymi budowy infrastruktury technicznej w zakresie dróg, kanalizacji deszczowej, sanitarnej i wodociągowej jak również przebudowy sieci elektroenergetycznej SN i NN, którzy przystąpili do realizacji robót.

W ramach działań związanych z pozyskaniem prawa dysponowania gruntami pod inwestycję kontynuowano realizację spraw związanych z nabywaniem terenów pod inwestycję, w tym między innymi współpracę ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w zakresie prowadzonych postępowań odszkodowawczych. Kontynuowano realizację wniosków dotyczących wykupu nieruchomości przez Skarb Państwa na rzecz osób uprawnionych i wskazanych we wniosku o wydanie decyzji o pozwolenie na realizację inwestycji, podziału terenu w Nowej Wsi.

W 2014 r. w związku z realizacją robót budowlanych na polderze kontynuowano wyprzedzające i ratunkowe badania archeologiczne oraz wykonywanie nadzoru w trakcie prowadzenia robót. Na ten cel wydatkowano kwotę **1 309, 63** tys. zł

10.6.2 „Budowa stopnia wodnego Malczyce”.

Budowa stopnia Malczyce o wartości kosztorysowej **1 414 552** tys. zł realizowana jest przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

W ramach otrzymanych w 2014 roku środków z rezerwy celowej budżetu Państwa poz. 59 (NFOŚiGW) w kwocie **63 343** tys. zł wykonywano roboty w zakresie awanportu śluzy, w dolnym stanowisku stopnia, w zakresie jazu ruchomego z przepławką dla ryb. Wykonywano również roboty wykończeniowe na elektrowni wodnej doprowadzając energię elektryczną dla obiektów stałych poprzez uruchomienie trafostacji Prawików. Ponadto wykonano zabezpieczenie lokalnych przecieków przez grodzę osłonową.

Opracowano aktualizację zbiorczego zestawienia kosztów budowy na **1 414 552** tys. zł, które zostało zatwierdzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej 7 listopada 2014 r. Materiał ten posłużył do opracowania harmonogramu rzeczowo-finansowego dokończenia budowy stopnia, niezbędnego do zawarcia umowy wieloletniej z NFOŚiGW.

10.6.3 „Zbiorniki i poldery – Zbiornik Jeziorsko – Zwiększenie przepustowości wlotu do zbiornika – Modernizacja jazu – Rozbudowa pompowni Proboszczowice” (RZGW w Poznaniu).

Realizacja zadania umożliwiła ograniczenie zagrożeń powodziowych w zlewni cieków Mazur i Strugi z Augustynowa. Zadanie polegało na zabezpieczeniu przed zalaniem Gminnej Oczyszczalni Ścieków w miejscowości Warta, dla której odbiornikiem jest ciek, którego wody przetaczane są przez pompownię Proboszczowice do Zbiornika Jeziorsko. Realizacja zadania zapewniła prawidłowe funkcjonowanie pompowni. Zastosowane rozwiązania zwiększyły jej wydajność. Zmniejszeniu uległy koszty eksploatacji. Zadanie zakończone.

10.6.4 „Wykonanie ubezpieczenia brzegu kanału Piasek w rejonie miejscowości Piasek na długości około 700 m” (RZGW w Szczecinie).

Wykonano ubezpieczenie zniszczonego brzegu, którego erozja zagrażała bezpieczeństwu powodziowemu mieszkańców wsi Piasek oraz bezpieczeństwu ruchu drogowego na drodze powiatowej nr 1386Z w m. Piasek. W ramach zadania wykonano kompleksowe roboty budowlane oraz dostawę zestawu systemu sonarowego. Zadanie zakończone.

10.6.5 „Modernizacja zbiornika Świerzawa” (RZGW we Wrocławiu).

Zbiornik redukuje falę powodziową na potoku Kamiennik. Przyczynia się do zwiększenia ochrony przed powodzią terenów usytuowanych poniżej, zlokalizowanych wzdłuż koryta potoku i rzeki Kaczawy. Budowla stanowi element mający na celu ochronę przeciwpowodziową miasta Świerzawa, Nowego Kościoła i gruntów rolnych, znajdujących się poniżej wzdłuż rzeki Kaczawy. Zadanie zakończone.

W 2014 r. dokończono prace związane z remontem schodów na skarpie odwodnej wraz z płaszczem zapory, przebudową wlotu do sztolni upustów dennych wraz z ich obudową.

10.6.6 „Modernizacja jazu Więcmierzyce na rzece Nysie Kłodzkiej w km 36+439” (RZGW we Wrocławiu).

Wykonano prace polegające na budowie przepławki, wymianie poszuru upustu płuczącego, wymianie filarów i wykonano ubezpieczenia brzegów w górnym i dolnym stanowisku jazu. Zadanie zakończone.

10.7 Program ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły.

Program ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły powstał w celu zabezpieczenia południowych województw kraju przed katastrofalnymi skutkami powodzi. Pełnomocnikiem Rządu, który nadzoruje realizację programu we wszystkich pięciu województwach (lubelskim, małopolskim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim) został ustanowiony Wojewoda Małopolski. Uchwałą Rady Ministrów nr 169/2014 z dnia 26 sierpnia 2014 r. program ten został uchylony. Zadania inwestycyjne wynikające z Programu rozpoczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie uchwały były realizowane w 2014 r., i będą kontynuowane 2015 r.

W 2014 r. RZGW w Gliwicach i RZGW w Krakowie w ramach Programu realizowały następujące zadania:

1) RZGW Gliwice:

- „Odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Biała w km 0+000 – 5+150, m. Czechowice-Dziedzice, Bestwina, woj. śląskie”;
- „Budowa i odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Biała w km 25+030 – 27+500, m. Bystra, woj. śląskie”;
- „Odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej pot. Straconka w km 0+000 – 6+500, m. Bielsko Biała, woj. śląskie”;
- „Odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Brennica km 4+500 – 7+300, m. Górki Małe, Brenna, woj. śląskie”;
- „Budowa i odbudowa, remont urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Mała Wisła w km 68+150-73+777 m. Wiślica, Skoczów, woj. śląskie”;
- „Budowa ubezpieczeń brzegowych w celu likwidacji wyrwy brzegowej rz. Mała Wisła w km 22+250-23+800 m. Dankowice, woj. śląskie”;
- „Uporządkowanie gospodarki wodnej zespołu zbiorników Przeczyce, Kuźnica Warężyńska i Pogoria oraz modernizacja obiektów przeciwpowodziowych doliny Przemszy, woj. śląskie – Etap II”;
- „Modernizacja obiektów zbiornika Wodnego Wisła Czarne – drenaż skarpy odpowietrznej, przelew stokowy, sieć piezometrów – dokumentacja”.

Zadania realizowane były ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 4. Wydatkowano kwotę ogółem **442** tys. zł.

Ponadto z Programu realizowano zadanie pn. „Uporządkowanie gospodarki wodnej zespołu zbiorników Przeczyce, Kuźnica Warężyńska i Pogoria oraz modernizacja obiektów przeciwpowodziowych doliny Przemszy, woj. śląskie – Etap I – Zbiornik Przeczyce” ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 59. W 2014 wydatkowano kwotę **3 068,2** tys. zł.

2) RZGW Kraków

- „Usuwanie drzew i krzewów wraz z ich systemem korzeniowym w granicach miasta Sandomierz”;
- „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Soły”;
- „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Skawy”;
- „Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Raby”;
- „Modernizacja napędów hydraulicznych zasuw spustów dennych i segmentów przelewów powierzchniowych zapory Dobczyce, powiat myślenicki, województwo małopolskie
- „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Dunajca”;
- dokumentacje projektowe dla zadań określonych w "Programie Ochrony Przeciwpowodziowej doliny pot. Białka na odcinku w km 0+000-24+500 na terenie pow. nowotarskiego i tatrzańskiego woj. małopolskiego”;
- projekt budowlany pn. „Zabudowa pot. Klempowskiego w km 0+000 – 0+550 w m. Tylmanowa, gm. Ochotnica Dolna, pow. nowotarski, woj. małopolskie”;
- „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Czarnej Staszowskiej”;
- „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Nidy”;
- wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania „Budowa zbiornika retencyjnego Dukla” z uzyskaniem decyzji pozwolenia na realizację inwestycji;
- „Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Wisłoki”;
- wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania „Budowa zbiornika wodnego Rudawka Rymanowska” z uzyskaniem decyzji pozwolenia na realizację inwestycji;
- „Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Sanu (wraz ze zlewnią Wisłoka)”.

Zadania realizowane były ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 4. Wydatkowano kwotę ogółem **5 019** tys. zł. Ponadto z Programu, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 59, w wysokości **8 085,69** tys. zł, realizowano następujące zadania:

- Rozbudowa pompowni nr 3 w Pietrzykowicach -ZW Tresna na rz.Sole;
- Zabudowa koryta pot. Sitniczanka km 5+955-6+620 m. Binarowa;
- Stabilizacja dna i zabezpieczenie brzegów i remont budowli na pot. Ostra km 0+000-11+000 m. Dębica;
- Zabudowa pot. Młyniska km 0+000-1+000 m. Zakopane;
- Ubezpieczenie brzegu rz. Dunajec km 41+570-42+815 m. Szczepanowice.

10.8 Program priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych”, część 1. Obiekty zgłaszane przez Prezesa KZGW

Jest to program priorytetowy, dotyczący gospodarki wodnej, który zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy Prawo wodne jest uzgadniany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Program ten decyzją Zarządu NFOŚiGW został zdjęty z oferty Funduszu na lata 2015-2020.

W grudniu 2014 roku Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej został poinformowany przez Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o przyznanej na lata 2014-2018 kwocie w wys. **750,96 mln zł**, przeznaczonej na realizację zadań w ramach programu

priorytetowego pn. „**Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych**”, Część 1) **Obiekty zgłaszane przez Prezesa KZGW i ich kontynuację po 2014 r.**

W związku z tym, wraz z regionalnymi zarządami gospodarki wodnej, Prezes KZGW sporządził listę przedsięwzięć do dofinansowania z tego programu. Wszystkie obiekty, które znajdują się na liście Prezesa KZGW, umieszczane są na niej po uprzednim szczegółowym przeanalizowaniu konieczności ich wykonania, zakresu, jak również i kosztu.

Po dokonanych w 2014 roku kilku aktualizacjach tej listy, znalazło się na niej 39 zadań. W 2014 roku na zadania te wydatkowano kwotę w wysokości **140,8** mln zł, zakończono 15 zadań.

Ważniejsze zadania realizowane w 2014 r. w ramach tego programu to: budowa stopnia wodnego Malczyce, remont obiektów Kanału Augustowskiego.

10.9 Zadania w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych

Zadania w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych, w tym śródlądowych dróg wodnych, realizowane są w imieniu Prezesa KZGW przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Zadania te realizowano: w ramach środków budżetowych części 22 budżetu państwa - gospodarka wodna, przyznanych w ustawie budżetowej, z rezerw budżetu państwa, z budżetu środków europejskich, jak również z partycypacji i udziałów użytkowników.

W administracji i eksploatacji regionalnych zarządów gospodarki wodnej znajduje się, m.in.:

- Ponad 12 tys. -km rzek,
- ponad 3,650-6 tys. km dróg wodnych,
- ponad 11-00013 tys. km potoków górskich,
- 31 zbiorników wodnych (35 uwzględniając stopnie wodne Mylof, Rzeszów, Włocławek oraz Dębe),
- 11 suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polder,
- 44 nadpiętrzone jeziora,
- kilkadziesiąt jazów i śluz,
- około 220 km wałów przeciwpowodziowych,
- budowle regulacyjne na rzekach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki wodnej oraz na jeziorach i kanałach żeglownych,
- obiekty zabudowy potoków górskich,
- inne obiekty hydrotechniczne (wrota przeciwpowodziowe, pompownie, pochylnie, porty, przystanie i zimowiska).

Szczegółowe zestawienie informacji, dotyczących majątku trwałego, będącego w administracji regionalnych zarządów, przedstawiono w Tabeli 4.

Najważniejszymi zadaniami z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych, prowadzonymi przez regionalne zarządy gospodarki wodnej były:

- remonty budowli regulacyjnych zniszczonych podczas przejścia wód wezbraniowych,
- przywracanie koryt rzek do stanu sprzed powodzi lub wezbrania (w ramach likwidacji szkód w korytach rzek),
- remonty obiektów hydrotechnicznych,
- bieżąca konserwacja koryt cieków,

- udrażnianie koryt rzek i potoków górskich,
- remonty zapór przeciwrumowiskowych i innych zabezpieczeń przeciwerozrywnych.

Tabela 4. Majątek będący w administracji poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	RZGW Gdańsk	RZGW Gliwice	RZGW Kraków	RZGW Poznań	RZGW Szczecin	RZGW Warszawa	RZGW Wrocław	RZGW razem
1	Długość dróg wodnych śródlądowych ogółem, w tym:	km	530	92	292	765	278	1 228	471	3 657
a)	rzeki żeglowne	km	319	47	203	457	246	871	275	2 418
b)	jeziora żeglowne	km	92	0	0	28	15	151	0	285
c)	sztuczne drogi wodne, w tym:	km	119	45	89	281	18	207	196	953
	- kanały	km	66	45	17	81	18	72	11	310
	- skanalizowane odcinki rzek	km	53	0	72	199	0	135	185	644
2	Długość rzek nieżeglownych	km	2 033	815	1 403	1 109	45	2 003	1 117	8 524
3	Długość potoków górskich	km	0	263	11 391	0	0	0	1 544	13 198
4	Jeziora nadpiętrzone	szt.	0	0	0	3	0	41	0	44
5	Zbiorniki wodne ¹	szt.	0	8	7	3	0	3	10	31
6	Suche zbiorniki przeciwpowodziowe	szt.	0	1	0	0	0	0	11	12
7	Stopnie wodne	szt.	12	0	7		0	2	26	47
8	Jazy	szt.	2	29	3	53	1	32	31	151
9	Śluzy	szt.	3	7	7	32	2	25	44	120
10	Elektrownie wodne	szt.	4	0	3	1	0	1	5	14
11	Wrota przeciwpowodziowe	szt.	4	0	1	0	0	1	5	11
12	Pompownie	szt.	0	3	21	10	0	26	16	76
13	Pochylnie	szt.	5	0	0	0	0	1		6
14	Porty i zimowiska	szt.	2	0	1	2	1	5	2	13
15	Wały przeciwpowodziowe	km	0	157	3	22	0	0	37	218

¹ Myłof (RZGW Gdańsk), Włocławek oraz Dębe (RZGW Warszawa), Rzeszów (RZGW Kraków) wykazane zostały jako stopnie wodne

Z doświadczeń w utrzymywaniu obiektów budowlanych wynika ogólna zasada, że dla prawidłowego utrzymania tego typu budowli należy rocznie przeznaczać środki stanowiące 2-3% wartości danego obiektu. Przy wartości majątku administrowanego przez regionalne zarządy, oszacowanej na około **23,6** mld złotych (dane w poziomie cen z 2008 r.), na prawidłowe jego utrzymanie, w dobrym stanie technicznym, konieczne jest wydatkowanie środków w wysokości **470 - 700** mln rocznie. Nadmienić tu także należy, że rząd polski został zobowiązany do utrzymywania w odpowiednim stanie technicznym majątku, zrealizowanego w ramach umów z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, co również wpływa na konieczność pozyskiwania niezbędnych nakładów finansowych.

W 2010 roku, i w latach kolejnych, wody powodziowe poczyniły znaczne szkody w majątku Skarbu Państwa, administrowanym przez regionalne zarządy gospodarki wodnej. Zgodnie z aktualizacją szkód powodziowych wg stanu na koniec 2014 r. wartość szkód powstałych w latach 2010-2014 wynosi łącznie ponad 3 603,8 mln zł. Dotychczas (od 2010 r.) usunięto szkody na kwotę **1 053,2** mln zł. Dla wszystkich zinwentaryzowanych zadań określono stopień pilności zależny od zagrożenia dla życia ludzi lub zlokalizowanej w pobliżu infrastruktury technicznej.

W 2014 r. łączna kwota finansowania działań w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych oraz związanych z nimi zadań w zakresie usuwania skutków powodzi i zapewnienia zimowej ochrony przeciwpowodziowej wyniosła **155 643** tys. zł, z czego na utrzymanie wód będących w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej wydatkowano łącznie **22 605,6** tys. zł., na utrzymanie urządzeń wodnych wydatkowano **65 776** tys. zł. W ramach działań, związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków spływu wód i ochrony przed powodzią w okresie zimowym utrzymywano pogotowie lodołamaczy oraz prowadzono akcję lodołamania – łączny koszt zimowej ochrony przeciwpowodziowej wyniósł **13 515** tys. zł., przy czym z budżetu państwa wydatkowano kwotę **10 002** tys. zł. W ramach realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi, regionalne zarządy gospodarki wodnej wydatkowały **53 452** tys. zł.

Głównym źródłem finansowania zadań w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych oraz związanych z nimi zadań w zakresie usuwania skutków powodzi i zapewnienia zimowej ochrony przeciwpowodziowej były środki bilansowane w budżecie państwa (budżet, rezerwy celowe), w ramach którego w roku 2014 wydatkowano **142 559** tys. zł.

Z uwagi na niewystarczające środki, jakimi dysponował resort środowiska, przewidziane limitami ustawy budżetowej w cz. 22 budżetu państwa, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, poprzez Ministra Środowiska, czynił starania o pozyskanie środków z rezerw celowych budżetu państwa, w tym przeznaczanych na usuwanie skutków powodzi.

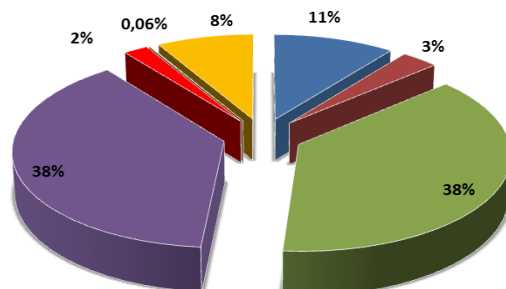
Szczegółowe dane dotyczące wydatków, ponoszonych przez poszczególne regionalne zarządy gospodarki wodnej na utrzymanie wód i urządzeń wodnych, likwidację skutków powodzi oraz zapewnienie zimowej ochrony przeciwpowodziowej przedstawiono w Tabeli 5, natomiast w Tabeli 6 przedstawiono źródła finansowania tych zadań, a na Rysunku 2 ich procentowy rozkład.

Wszystkie zrealizowane w 2014 r. roboty w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych dotyczyły najpilniejszych działań, mających na celu poprawę stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego ludności i mienia oraz zwiększenie możliwości korzystania z wód i urządzeń wodnych, jak również z urządzeń infrastruktury technicznej związanej z rzekami. Szereg robót realizowanych na rzekach będących śródlądowymi drogami wodnymi podyktowanych było potrzebą utrzymania i zachowania ciągłości żeglugi, poprawą warunków żeglownych oraz niezawodnym funkcjonowaniem urządzeń wodnych służących żegludze.

Tabela 5. Wydatki związane z utrzymywaniem wód i urządzeń wodnych (w tym partycypacje i udziały) oraz działania związane z likwidacją skutków powodzi, jak również zapewnieniem osłony przeciwlodowej w 2014 r. wg RZGW.

RZGW	Utrzymanie wód	Utrzymanie urządzeń wodnych	Zakupy inwestycyjne dla potrzeb utrzymania wód i urządzeń wodnych	Usuwanie skutków powodzi	Zimowa ochrona przeciwpowodziowa	Ogółem
1	2	3	4	6	7	8
RZGW w Gdańsku	6 220,0	2 658,0	0,0	0,0	2 047,0	10 925,0
RZGW w Gliwicach	272,3	5 114,9	0,0	4 349,8	0,0	9 737,0
RZGW w Krakowie	2 032,0	30 550,0	92,0	32 341,0	0,0	65 015,0
RZGW w Poznaniu	390,3	3 333,8	0,0	3 369,5	623,6	7 717,2
RZGW w Szczecinie	41,0	321,0	0,0	887,0	3 790,8	5 039,8
RZGW w Warszawie	6 363,0	22 417,0	0,0	4 391,0	5 581,0	38 752,0
RZGW we Wrocławiu	7 287,0	1 381,0	49,0	8 087,0	1 473,0	18 277,0
łącznie	22 605,6	65 775,7	141,0	53 425,3	13 515,4	155 463,0

Rysunek 2. Procentowy rozkład wydatków regionalnych zarządów gospodarki wodnej na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, likwidację skutków powodzi oraz zimową ochronę przeciwpowodziową w 2014 r., według źródeł finansowania.



- Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 18 - Program dla Odry - 2006
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych
- Środki ujęte w budżecie środków europejskich
- Partycypacje i udziały (środki bezzwrotne)

Tabela 6. Środki wydatkowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej (oraz innych użytkowników wód lub współkorzystających z urzędzeń wodnych w ramach partycypacji i udziały) na utrzymywanie wód i urzędzeń wodnych, likwidację skutków powodzi oraz zimową ochronę przeciwpowodziową w 2014 r.

Źródło finansowania	Utrzymanie wód	Utrzymanie urzędzeń wodnych	Zakupy inwestycyjne dla potrzeb utrzymania wód i urzędzeń wodnych	Usuwanie skutków powodzi	Zimowa ochrona przeciwpowodziowa	Ogółem
1	2	3	4	6	7	8
Budżet Państwa i budżet środków europejskich w tym:	22 541,6	56 543,8	141,0	53 425,3	10 002,4	142 654,1
Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych	3 571,2	7 985,1	141,0	0,0	4 353,5	16 050,8
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 18 - Program dla Odry - 2006	4 938,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4 938,0
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	3 315,7	374,7	0,0	49 828,3	5 298,9	58 817,6
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	10 689,0	44 870,4	0,0	3 597,0	350,0	59 506,4
Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych	27,7	3 218,6	0,0	0,0	0,0	3 246,3
Budżet środków europejskich z wyłączeniem rezerw celowych	0,0	95,0	0,0	0,0	0,0	95,0
Budżet środków europejskich – środki z rezerw celowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Środki pozabudżetowe, w tym:	64,0	9 231,9	0,0	0,0	3 513,0	12 808,9
NFOŚiGW	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
WFOŚiGW	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fundusz Solidarności UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Partycypacje i udziały	64,0	9 231,9	0,0	0,0	3 513,0	12 808,9
Inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ogółem	22 605,6	65 775,7	141,0	53 425,3	13 515,4	155 463,0

W ramach powyższych prac m.in. udrożniono ponad 700 km rzek i potoków, wyremontowano ponad 5 km murów oporowych, wykonano remonty ubezpieczeń poprzez narzuty kamienne o łącznej kubaturze ponad 63 tys. m³. Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią prowadzone są prace związane z wycinką drzew i zakrzaczeń. Prace te mają na celu poprawę możliwości przeprowadzenia przez doliny rzeczne wód powodziowych oraz ograniczenie sedymentacji osadów. W związku z trwającym od marca do 15 października okresem lęgowym ptaków, realizacja prac prowadzona jest głównie w IV kwartale i uzależniona w dużej mierze od

warunków hydro- i meteorologicznych. W 2013 r. z obszarów szczególnego zagrożenia powodzią regionalne zarządy usunęły ponad 25 tys. drzew oraz ponad 233 ha zakrzaczeń.

Niezwykle istotną sprawą w zakresie właściwego gospodarowania mieniem Skarbu Państwa jest zapewnienie bezpiecznej eksploatacji urządzeń wodnych. Dla budowli, będących własnością Skarbu Państwa, zaliczonych na podstawie przepisów ustawy - Prawo budowlane do I lub II klasy, okresowe badania wykonuje, w ramach państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór (IMGW PIB OTKZ).

Jednym z elementów kontroli stanu technicznego obiektów budownictwa wodnego są również okresowe przeglądy budowli hydrotechnicznych, organizowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, z udziałem uprawnionych przedstawicieli innych instytucji, takich jak: urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe (wydziały środowiska i rolnictwa, wydziały zarządzania kryzysowego) i użytkowników (zespoły elektrowni wodnych, przedsiębiorstwa wodociągowe itp.). Wyniki przeglądów okresowych oraz przeprowadzone oceny stanu technicznego pozwalają na wytypowanie niezbędnych prac zabezpieczających i naprawczych.

11 MONITORING ZJAWISK LODOWYCH I LODOŁAMANIE

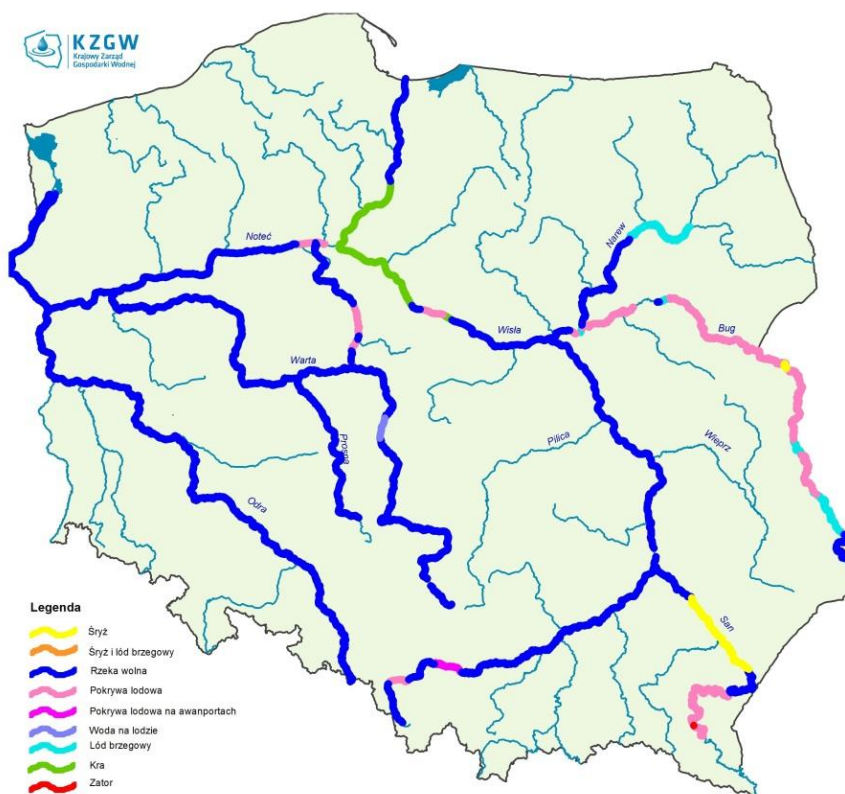
Regionalne zarządy gospodarki wodnej i Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w okresie zimowym prowadziły monitoring zjawisk lodowych na głównych rzekach. Obserwacje prowadzone były codziennie, przez służby terenowe, na całej długości odcinków rzek administrowanych przez regionalne zarządy gospodarki wodnej. Tak zorganizowany monitoring pozwala na uzyskiwanie kompletnej informacji o przebiegu zjawisk lodowych (w tym dotyczących procentu zlodzenia, czy grubości pokrywy lodowej) oraz występowania ewentualnych spiętrzeń i zatorów lodowych.

W przypadku występowania nasilonych zjawisk lodowych, a w drugiej połowie roku – od dnia wystąpienia zjawisk lodowych – Ośrodki Koordynacyjno – Informacyjne Ochrony Przeciwpowodziowej regionalnych zarządów lub komórki właściwe do realizacji zadania oraz Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przygotowywały codzienne komunikaty dotyczące bieżącej sytuacji lodowej na głównych rzekach oraz zbiornikach retencyjnych, a także informacje o prowadzonej akcji lodołamania, zgodnie ze wskazanym przez KZGW zunifikowanym wzorcem graficznym. Grafiki przykładowego codziennego komunikatu o zjawiskach lodowych przedstawiono na rys. 3 i rys. 4.

Informacje te przekazywane były służbom kryzysowym na szczeblu regionalnym przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, natomiast ze strony KZGW informacja zbiorcza z obszaru całego kraju trafiała m.in. do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Ministerstwa Środowiska.

Czynna osłona przeciwlodowa przy użyciu lodołamaczy prowadzona jest corocznie w okresie od 1 grudnia do 15 marca (w przypadkach uzasadnionych w związku z występującymi warunkami hydro—meteo decyzją Dyrektora RZGW okres ten może zostać skrócony). W tym okresie utrzymywane jest pogotowie lodołamaczy, które w każdej chwili mogą przystąpić do akcji lodołamania.

Rysunek 3 Przykładowa grafika codziennego komunikatu o zjawiskach lodowych



Za prowadzenie akcji lodołamania w regionach wodnych odpowiedzialni są dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

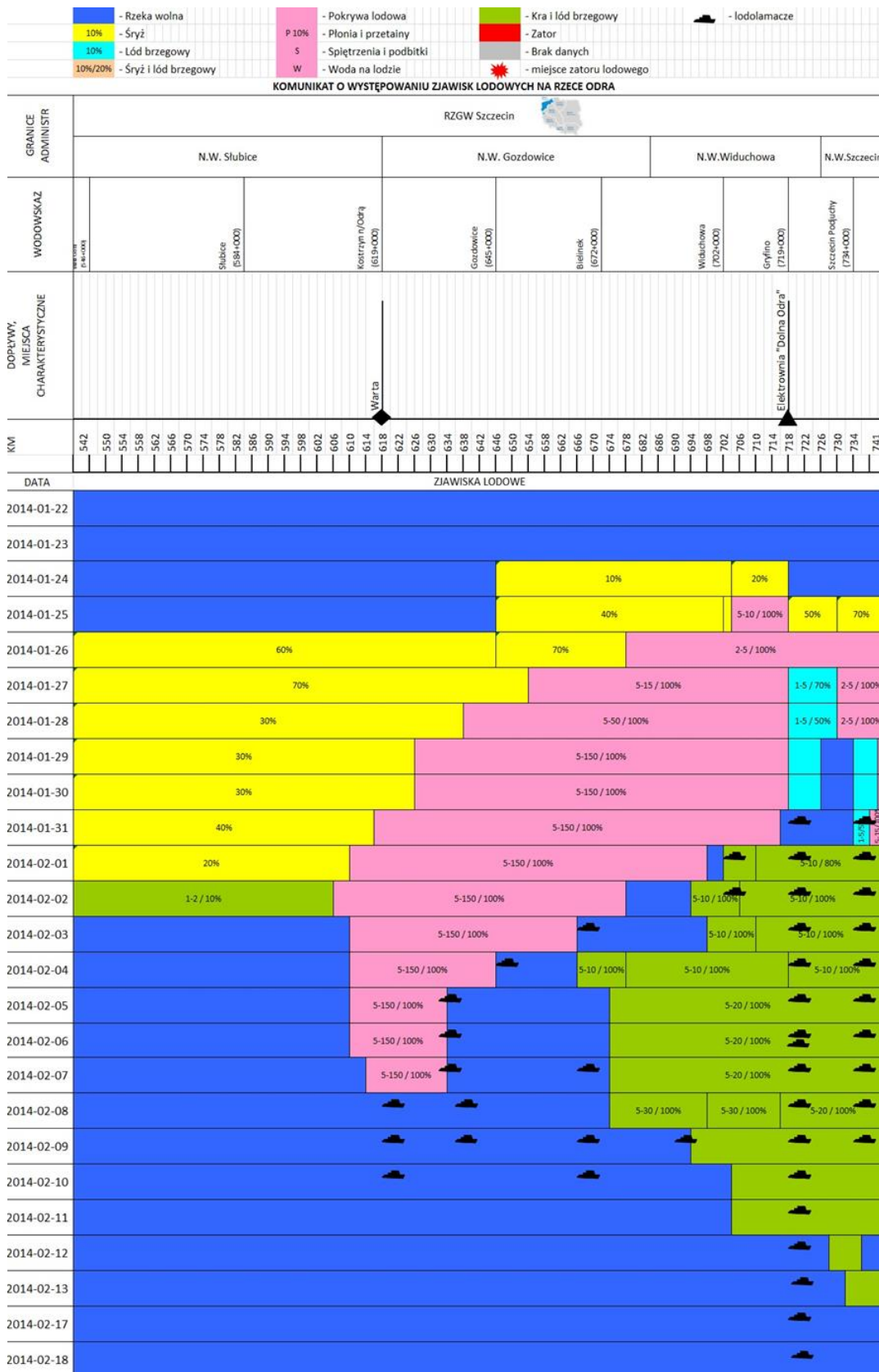
Podstawowe rejony operacyjne lodołamania obejmują:

- ujściowy i graniczny odcinek Odry od Szczecina do ujścia rzeki Nysy Łużyckiej oraz w zależności od potrzeb dalej w górę rzeki wraz ze skanalizowanym odcinkiem Odry w rejonie Wrocławia,
- dolny odcinek rzek Warty i Noteci,
- dolny odcinek Wisły od Gdańska do Włocławka,
- Zbiornik Włocławski.

Niezależnie od miejsca lokalnego zagrożenia, każda akcja lodołamania rozpoczyna się w ujściowych odcinkach Wisły oraz Odry, w te rejony musi zostać odprowadzona połamana kora lodowa z koryt rzek. Od powodzenia tej akcji zależy skuteczność lodołamania na zbiorniku włocławskim oraz na Warcie i Noteci. Lodołamacze kierowane są w górę rzek tak daleko, jak wymaga tego zakres zalodzenia oraz jak pozwalają na to aktualne warunki hydrologiczno-meteorologiczne oraz parametry techniczne drogi wodnej.

W regionalnych zarządach gospodarki wodnej opracowane są „Instrukcje akcji lodołamania”, które m.in. zawierają schemat organizacyjny struktur kierownictwa akcji wraz z ramowym zakresem działania, a także schemat przepływu informacji oraz powiązań i zależności uczestniczących w akcji jednostek.

Rysunek 4 Przykładowe graficzne przedstawienie zjawisk lodowych



Prowadzenie akcji lodołamania jest bardzo ważnym elementem czynnej ochrony przed powodzią w okresie zimowego zlodzenia rzek. Na dolnych odcinkach głównych rzek kraju lodołamacze stanowią jedyne, skuteczne narzędzie ochrony przed powodzią. Celem prowadzenia akcji lodołamania jest zapewnienie swobodnego spływu lodów i wód roztopowych, a tym samym przeciwdziałanie zagrożeniu powstawania powodzi zatorowych.

W 2014 r. Ministerstwo Skarbu Państwa wraz z Ministerstwem Środowiska, przy udziale KZGW prowadziło kolejne działania mające na celu przejęcie lodołamaczy przez Skarb Państwa jako rzeczowej formy wynagrodzenia stanowiącej ekwiwalent za umorzoną część akcji/udziałów Skarbu Państwa w Spółkach: Przedsiębiorstwo Budownictwa Wodnego w Warszawie S.A. oraz Przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra 3” Sp. z o.o., a następnie przekazanie sprzętu na rzecz RZGW.

12 WYKONYWANIE PRZEZ PREZESA KZGW ZADAŃ ORGANU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ, W ZAKRESIE SPRAWOWANIA FUNKCJI ORGANU ODWOŁAWCZEGO I NADZORU ADMINISTRACYJNEGO

Jedną z funkcji wykonywanych przez Prezesa KZGW jest pełnienie roli organu administracji rządowej. Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469), Prezes KZGW jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw, z wyłączeniem spraw związanych z melioracjami wodnymi, ochroną wałów przeciwpowodziowych i nadzorem nad związkami spółek wodnych. Prezes KZGW jest także organem wyższego stopnia w odniesieniu do dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Postępowania toczące się przed Prezesem KZGW jako organem wyższego stopnia dotyczyły głównie zagadnień związanych z:

- uzgodnieniami decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na obszarach zmeliorowanych i szczególnego zagrożenia powodzią,
- uzgodnieniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zwolnieniem z zakazów obowiązujących na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- nakazem wycinki drzew i krzewów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- udzielaniem pozwoleń wodnoprawnych na wykonywanie urządzeń wodnych i szczególne korzystanie z wód,
- poborem i składowaniem kruszywa,
- ustalaniem linii brzegu,
- legalizacją urządzeń wodnych,
- wyłączeniem organów od orzekania w sprawie,
- partycypacją w kosztach utrzymywania wód i urządzeń wodnych,
- ustalaniem wysokości odszkodowania na podstawie art. 186 ustawy Prawo wodne.

Przed Prezesem KZGW prowadzone były również postępowania administracyjne w trybach nadzwyczajnych związanych ze stwierdzeniem nieważności decyzji i wznowieniem postępowania administracyjnego oraz postępowania nadzorcze związane z beczynnością organu.

W 2014 roku przed Prezesem KZGW toczyło się ok. 750 postępowań administracyjnych. Postępowania te w większości wymagały indywidualnego podejścia, gdyż ze względu na ich specyfikę, a także w związku z niejednorodnym orzecznictwem, nie było możliwości skorzystania z wcześniej

wpracowanych rozwiązań. Podkreślić należy, że prowadzone przed Prezesem KZGW postępowania cechują się wysokim stopniem skomplikowania i wymagają pogłębionej wiedzy eksperckiej w zakresie przepisów prawa, a przygotowywane rozstrzygnięcia poprzedzone są wszechstronną analizą merytoryczną i prawną.

13 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I WSPÓŁPRACA NA WODACH GRANICZNYCH

W 2014 roku kontynuowano współpracę międzynarodową na wodach granicznych z państwami sąsiadującymi. W ramach współpracy odbyło się pięć spotkań dwustronnych komisji do spraw wód granicznych: z Niemcami, Czechami, Słowacją, Ukrainą i Litwą. Przedmiotem posiedzeń były bieżące zagadnienia, ważne dla obu stron, dotyczące wód granicznych. Podczas tych spotkań zapoznano się z pracą wszystkich dwustronnych grup roboczych, zatwierdzono sprawozdania z ich działalności za rok 2013 oraz zatwierdzono plany ich pracy na rok 2015.

W 2014 roku w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej prowadzono prace służące zawarciu następujących umów międzynarodowych: „Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie ochrony i użytkowania wód transgranicznych”, Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o współpracy na wodach granicznych w dziedzinie gospodarki wodnej” oraz „Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych pogranicza polsko-niemieckiego”.

Obecnie trwa procedura służąca zakończeniu negocjacji umowy z Białorusią. Negocjacje były uprzednio prowadzone do 2006 r., a następnie zostały zawieszona na skutek pogorszenia się stosunków dyplomatycznych między Polską a Białorusią. W 2013 roku, po uzyskaniu zgody na rozpoczęcie negocjacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych i dopełnieniu dalszych procedur po stronie polskiej, Minister Środowiska przekazał stronie białoruskiej polski projekt Umowy, wraz z zaproszeniem do odbycia pierwszej rundy negocjacji i wskazaniem osób kontaktowych w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej. Strona białoruska 17 listopada 2014 r. przesała swój projekt umowy, który jednak – jak wykazała analiza przeprowadzona w KZGW – znacznie odbiega pod względem zakresu od polskiej wersji umowy. Z tego względu wystosowano, za pośrednictwem Departamentu Wschodniego MSZ i Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Mińsku zaproszenie dla Wiceministra ds. Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Republiki Białorusi w celu omówienia dalszego sposobu postępowania z umową.

Ponadto kontynuowano działania służące uregulowaniu kwestii utrzymania i wykorzystania granicznego odcinka Kanału Augustowskiego. Zawarcie porozumienia w tej kwestii, będzie stanowiło bodziec dla rozwoju aktywnej turystyki w tym regionie. Oczekiwane w 2013 r. doprowadzenie do zakończenia procesu negocjacji projektu „Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie utrzymania granicznego odcinka i żeglugi na Kanale Augustowskim” nie doszło do skutku z uwagi na brak zainteresowania sprawą po stronie Białorusi. Od czasu pierwszej rundy negocjacji tekstu przedmiotowego porozumienia nie udało się nawiązać kontaktu ze stroną białoruską, a pismo z informacją o gotowości strony polskiej do przeprowadzenia drugiej rundy negocjacji pozostaje w dalszym ciągu bez odpowiedzi. W dniu 27 maja 2014 roku Pan Leszek Bagiński, Dyrektor RZGW w Warszawie, wyznaczony przez Prezesa KZGW do udziału w negocjacjach Porozumienia między Rządem RP a Rządem Republiki Białorusi w sprawie utrzymania

granicznego odcinka i żeglugi na Kanale Augustowskim wystosował pismo do Pana Władimira Krawcowa, Gubernatora Grodna na Białorusi w sprawie naruszenia przez stronę białoruską uzgodnionych zasad gospodarowania wodą na granicznym odcinku Kanału Augustowskiego. Jednocześnie zwrócił uwagę na przedłużającą się przerwę w negocjacjach porozumienia dotyczącego utrzymania granicznego odcinka i żeglugi na Kanale Augustowskim oraz zaproponował, aby kolejna tura negocjacji Porozumienia odbyła się w lipcu 2014 roku. Do dnia dzisiejszego brak jest stanowiska strony białoruskiej w tej sprawie. Z uwagi na brak stanowiska w tej sprawie po stronie białoruskiej, ustalenia dotyczące drugiej rundy negocjacji przedłużają się w czasie.

W wyniku konsultacji międzyresortowych projektu umowy o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych z Republiką Czeską, które odbyły się na początku 2014 r., poszczególne zainteresowane resorty zgłosiły liczne uwagi, które spowodowały konieczność ponownego spotkania uprawnionych do negocjacji przedstawicieli Stron umowy. Na zaproszenie strony czeskiej w Pradze w czerwcu 2014 r. odbyło się robocze spotkanie, podczas którego omówiono zgłoszone uwagi i uzgodniono ostateczną treść przedmiotowej umowy. Następnie wniosek o udzielenie zgody na podpisanie został przedłożony na kolejne konsultacje międzyresortowe. Ponieważ do wniosku nie zostały na tym etapie zgłoszone zasadnicze merytoryczne uwagi ze strony zainteresowanych resortów, spodziewane jest uzyskanie zgody Rady Ministrów w 2015 r. Strony uzgodniły, że podpisanie umowy nastąpi podczas najbliższych polsko-czeskich konsultacji międzyrządowych, zaplanowanych na 2015 r.

Po przeprowadzeniu oficjalnych międzypaństwowych negocjacji tekstu umowy z Niemcami w grudniu 2013 r., po stronie polskiej miały miejsce konsultacje międzyresortowe wniosku o udzielenie zgody na podpisanie przedmiotowej umowy. Podczas konsultacji zgłoszono jedynie drobne uwagi techniczne, które nie miały wpływu na merytoryczną zawartość umowy. Prezes KZGW poinformował stronę niemiecką o zakończeniu konsultacji w kwietniu 2014 r., a w maju 2014 r. strona niemiecka przekazała swoje ostatnie drobne uwagi. W czerwcu 2014 r. Rada Ministrów udzieliła zgody na podpisanie przedmiotowej umowy, natomiast 10 lipca 2014 r. w Warszawie uzgodniono i przyjęto „Aktualizację koncepcji regulacji cieku Odry granicznej”, która będzie podstawą do realizacji przedsięwzięć przewidzianych w przedmiotowej umowie. Strony uzgodniły, że podpisanie umowy nastąpi w obecności szefów rządów podczas najbliższych polsko-niemieckich konsultacji międzyrządowych, zaplanowanych na 2015 r.

14 INNE RELACJE Z OTOCZENIEM

14.1 Współpraca z Sejmem i Senatem

W roku 2014 w ramach współpracy z Sejmem i Senatem, Prezes KZGW przygotował projekty odpowiedzi i stanowisk na 70 interpelacji i zapytań oraz oświadczeń posłów i senatorów.

Dodatkowo przygotowano m.in. materiały dla:

- Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dot. „Inwestycji hydrotechnicznych na rzece Odrze ze szczególnym uwzględnieniem Odry granicznej w nowej perspektywie finansowej UE”;
- Komisji Środowiska Senatu RP na seminarium dot. zapobiegania i przeciwdziałania skutkom powodzi – ochrona przeciwpowodziowa w Polsce – „Rola zabudowy hydrotechnicznej na głównych rzekach Polski wpływającej na ochronę przeciwpowodziową”;

- Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji na posiedzenie Sejmu dot. informacji nt. usuwania skutków powodzi oraz środków zastosowanych do ich minimalizacji w kontekście majowego wezbrania;
- Sejmu RP, w ramach opracowywanej przez MŚ „Informacji o gospodarowaniu wodami w Polsce w latach 2012 – 2013”

Do pozostałych działań związanych ze współpracą z Sejmem i Senatem RP należało:

- przygotowanie Sprawozdania rocznego Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Gliwicach, w Poznaniu, w Szczecinie i we Wrocławiu do Informacji o realizacji zadań „Programu dla Odry-2006” w roku 2013 i przekazanie tego dokumentu Pełnomocnikowi Rządu do Spraw „Programu dla Odry-2006”, w celu przedstawienia go przez Radę Ministrów Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej.
- opracowanie „Informacji o realizacji Programu budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2013 w roku 2013” w celu przedłożenia jej przez Ministra Środowiska Radzie Ministrów oraz Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej.

14.2 Działania informacyjno-promocyjne

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej jako jednostka odpowiedzialna za wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej jest zobligowany do prowadzenia i inicjowania działań, mających na celu kształtowanie właściwych postaw w odniesieniu do korzystania ze środowiska naturalnego. Problematyka szeroko rozumianego gospodarowania wodami spotyka się z niską świadomością społeczną, a co za tym idzie z pobieżnym zainteresowaniem ze strony mediów. Najczęściej temat ten porusza się przy okazji protestów ekologów związanych z planowanymi inwestycjami lub w związku z gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi.

Ze względu na silne ukierunkowanie KZGW na kluczowe dla Polski dokumenty planistyczne wynikające z dyrektyw i zobowiązań zapisanych w Traktacie Akcesyjnym, działania informacyjno-promocyjne zostały skierowane w tym kierunku. Ponadto, ze względu na planowanie strategiczne, wszystkie działania informacyjno - promocyjne KZGW w 2014 r. realizowane były zgodnie z wyszczególnionym w strategii KZGW-RZGW-PIG celem strategicznym pt. „Wzrost społecznej świadomości znaczenia gospodarki wodnej dla rozwoju kraju” czterema ścieżkami:

1. Poprawa wizerunku gospodarki wodnej

- W dniach 10-14 marca 2014 r. odbyła się w Hanowerze kolejna edycja Targów CeBIT, na których prezentowały się: Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwo Finansów (Służba Celna) oraz Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i Główny Urząd Geodezji i Kartografii z projektem ISOK. Tematem przewodnim targów był Datability, czyli możliwość korzystania z dużych ilości danych (big data) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny.
- W dniu 20 marca 2014 r. Witold Sumiśławski, Prezes KZGW i Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska z okazji obchodów Światowego Dnia Wody wręczyli statuetki „Lauru Wodnego” podczas uroczystego spotkania odbywającego się w Pałacu Staszica w Warszawie. Nagroda Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej „Laur Wodny” przyznawana jest za zaangażowanie, nadawanie nowego impulsu oraz troskę o rozwój gospodarki wodnej w Polsce. Laureatami Lauru Wodnego 2014 zostali:

Kategoria I – Indywidualna

Joanna Ślusarczyk - Dyrektor Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach za pracę na rzecz gospodarki wodnej w Polsce, a w szczególności udział w opracowaniu Programu Ochrony przed Powodzią dorzecza Górnej Wisły.

Adam Chwieduk - Członek Zarządu MPWiK w Warszawie, za decydujący wpływ na ostateczny kształt realizowanego od 2004 r. projektu "Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie", w tym na budowę oczyszczalni ścieków Czajka.

Waldemar Miśko - Burmistrz Miasta i Gminy Karlino za opracowanie założeń gospodarki wodno - ściekowej na terenie gmin dorzecza Parsęty. Pan Burmistrz reprezentuje Związek Gmin Dorzecza Parsęty skupiający 22 samorządy, które dotychczas pozyskały 1,2 mld zł na różne projekty. To największy projekt grupowy w Polsce i w Europie.

Kategoria II – Organizacja

Liga Morska i Rzeczna za kształtowanie w społeczeństwie w tym młodziem, roli i znaczenia szeroko rozumianej gospodarki wodnej, żeglugi morskiej i śródlądowej oraz ochrony środowiska. W imieniu Prezesa Zarządu Głównego Ligi nagrodę odebrał Tadeusz Kuśmierski Sekretarz Generalny Ligi Morskiej i Rzecznej. Gościliśmy również Wice Prezesów Zarządu Głównego Ligi - Panią Elżbietę Marszałek i Pana Wacława Kowalskiego.

Kategoria III - Osobista pasja i zaangażowanie w pracę na rzecz gospodarki wodnej

Ewa Skupińska za wieloletnią pasję tworzenia czasopisma „Gospodarka Wodna” i szerzenie wiedzy o szeroko rozumianych zagadnieniach gospodarki wodnej wraz z ochroną środowiska.

Tadeusz Mrówczyński za olbrzymią wiedzę fachową i doświadczenie zawodowe w zakresie budownictwa hydrotechnicznego, ochrony przeciwpowodziowej i transportu wodnego.

Spotkanie zorganizowane było przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Komitet Gospodarki Wodnej PAN, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy oraz Polski Komitet Globalnego Partnerstwa dla Wody.

- W dniu 25 września 2014 r. podczas uroczystych obchodów 20-lecia eksploatacji Zbiornika Wodnego Klimkówka, Jerzy Zwoździak, Zastępca Prezesa KZGW w imieniu Ministra Środowiska wręczył honorowe odznaki "Za zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej" 5 pracownikom RZGW w Krakowie. Odznakę „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” jako honorowe wyróżnienie, nadawane osobom szczególnie zasłużonym dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej wręczono: Pani Małgorzacie Owsiany, Panu Jackowi Jasińskiemu, Panu Adamowi Sztobie, Panu Kazimierzowi Januszowi, Panu Pawłowi Bubka.

2. Budowa społecznej akceptacji ekonomicznej wartości: wody i bezpieczeństwa powodziowego

- W dniu 4 lutego 2014 r. Prezes KZGW rozpoczął proces zbierania danych sprawozdawczych z realizacji KPOŚK za rok 2013.
 - o Zgodnie z art. 43 ust. 3b i 3c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne: - Wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast byli zobligowani do przedłożenia marszałkowi województwa dane sprawozdawcze do dnia 28 lutego 2014 roku,- Marszałkowie województw mieli obowiązek przedkładania Prezesowi KZGW sprawozdania z postępu w realizacji KPOŚK na podstawie informacji uzyskanych od samorządów nie później niż do

dnia 31 marca 2014 roku. Sprawozdawczością za rok 2013 objęte były wszystkie aglomeracje ujęte w III Aktualizacji KPOŚK.

- W dniu 24 lutego 2014 r. Prezes KZGW poinformował, że na stronie internetowej Geoportalu KZGW (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/gptkzgw/>) udostępniono moduł mapowy pt. „Zestawienie obiektów piętrzących”. Baza danych zawierająca zestawienie obiektów piętrzących została wykonana w ramach działań związanych z realizacją dokumentu pn.: „Polityka energetyczna Polski do 2030 r.” przy jej tworzeniu wykorzystano informacje regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz wojewódzkich zarządów melioracji i urzędzeń wodnych (przekazane za pośrednictwem RZGW).
- W dniach 18-22 marca 2014 r. Prezes KZGW z okazji obchodów Światowego Dnia Wody uczestniczył w licznych uroczystościach, spotkaniach, konferencjach i piknikach mających na celu edukowanie dzieci, młodzieży i dorosłych w kierunku dbałości o wodę. Hasłem obchodów była „Woda i Energia”.
- W dniu 26 marca 2014 r. Prezes KZGW spotkał się z przedstawicielami Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony Wartości Przyrodniczych „Dla Dźwierzut” w sprawie wniosku społecznego o ustanowienie obszarów ochronnych dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 213 Olsztyn. W spotkaniu, które odbyło się w siedzibie KZGW wzięli udział przedstawiciele Stowarzyszenia m.in. Halina Messerschmidt, Poseł na Sejm RP Jerzy Szmít oraz pracownicy Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.
- W dniu 21 marca 2014 r. Witold Sumiśławski Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przeprowadził wizję lokalną kluczowych obiektów inwestycji na rzece Nysie oraz stanu ich realizacji prowadzonych w ramach Projektu „Modernizacja zbiornika wodnego Nysa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - etap I”. W spotkaniu uczestniczyli także Dyrektor RZGW Wrocław, Kierownik Wydziału Inwestycji i Funduszy Europejskich RZGW, pracownicy JRP Nysa, przedstawiciele Generalnego Wykonawcy: Dyrektor Hydrobudowy Gdańsk S.A., Dyrektor Bilfinger Infrastructure S.A.
- W dniu 27 marca 2014 r. odbyło się spotkanie Witolda Sumiśławskiego Prezesa KZGW i Piotra Kledzika Prezesa Zarządu Bilfinger Berger Budownictwo S.A. Podczas spotkania szczegółowo omówiono kwestie dotyczące realizacji projektu „Modernizacja zbiornika Nysa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - etap I”, takich jak postęp i sposób monitorowania inwestycji.
- W dniu 1 kwietnia 2014 r. Witold Sumiśławski, Prezes KZGW ze Stanisławem Gawłowskim, Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska oraz Dyrektorem RZGW Wrocław, Wojewodą Dolnośląskim i Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego i przedstawicielami mediów zwizytowali kluczowe zadania jednej z największych w Polsce inwestycji hydrotechnicznych czyli modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW). Inwestycja ta znacząco ma poprawić bezpieczeństwo powodziowe Wrocławia, a kosztować będzie ok. **901** mln zł.
- W dniu 4 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW rozpoczął proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry. Proces konsultacji społecznych tych dokumentów trwał do 25 kwietnia 2014 r.
- W dniu 12 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w debacie pt. „Dolna Wisła jako dobro wspólne”, która odbyła się na Politechnice Gdańskiej podczas VII Pomorskiego Kongresu

Obywatelskiego. Podczas debaty podnoszono postulaty dotyczące możliwości wykorzystania potencjału królowej rzek pod kątem żeglugi śródlądowej, energetyki wodnej, gospodarki wodnej czy turystyki. W debacie wzięli także udział Maciej Grabowski, Minister Środowiska i Halina Czarnecka, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku. W swoich wystąpieniach przedstawiciele resortu środowiska i gospodarki wodnej podkreślali i wskazywali na konieczność przygotowania dokumentów strategicznych, dzięki którym będzie można wprowadzić w życie postulaty przekształcenia Wisły w nowoczesną drogę wodną. Prezes KZGW podczas debaty zwrócił uwagę na rozpoczęty właśnie proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry oraz prowadzonych konsultacji społecznych.

- W dniu 17 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW poinformował o nowej wersji Wytycznych do tworzenia i zmian aglomeracji dla Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Wytyczne zostały opracowane wg obowiązującego stanu prawnego oraz zaktualizowane do najnowszych wersji: projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne i niektórych innych ustaw, projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, jak również rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji wg stanu na dzień 21 marca 2014 r.
- W dniu 11 maja 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w podpisaniu przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego nowelizacji Prawa wodnego. Nowelizacja ta ułatwia budowę dróg rowerowych, wytyczanie szlaków turystycznych wzdłuż rzek oraz umożliwia jazdę rowerem po wałach przeciwpowodziowych.
- W dniach 13-15 maja 2014 r. w imieniu Prezesa - Jerzy Zwoździak, Zastępca Prezesa KZGW uczestniczył w Ogólnokrajowym Sympozjum HYDROTECHNIKA 2014, które odbyło się w tym roku w Krynicy. Poruszano kwestie dotyczące zmian jakie dokonują się w ostatnim czasie w gospodarce wodnej. Zastępca Prezesa zaprezentował referat pt. „Planowanie strategiczne w gospodarce wodnej” oraz jeden z produktów prowadzonego projektu ISOK, tj. Mapy Zagrożenia Powodziowego i Mapy Ryzyka Powodziowego.
- W dniu 17 maja 2014 r. Prezes KZGW uczestniczył w porannym posiedzeniu Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego zorganizowanym pod przewodnictwem Bartłomieja Sienkiewicza, Ministra Spraw Wewnętrznych. Głównym tematem posiedzenia było omówienie zagrożenia wynikającego z najnowszych prognoz meteorologicznych i hydrologicznych. Po posiedzeniu Prezes KZGW przeprowadził wideokonferencję z Dyrektorami RZGW w sprawie aktualnej sytuacji na zbiornikach. W spotkaniu wziął udział Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska. Zostały przyjęte meldunki z regionów od Dyrektorów z RZGW w Krakowie, Gliwicach, Wrocławiu oraz Kierownika Zbiornika Zaporowego w Goczałkowicach.
- W dniu 20 maja 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w inauguracji największej w Europie imprezy wystawienniczej dotyczącej branży wodociągowo-kanalizacyjnej czyli 22 edycji Międzynarodowych Targów Maszyn i Urządzeń dla Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN 2014 w Bydgoszczy. Prezes KZGW uczestniczył także w licznych spotkaniach targowych i udzielił kilku znaczących wywiadów przedstawicielom mediów.

- W dniu 9 czerwca 2014 r. Prezes KZGW rozpoczął ponowne konsultacje społeczne, zweryfikowanych w oparciu o dotychczasowe uwagi, projektów MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry. Proces konsultacji społecznych tych dokumentów trwał do 30 czerwca 2014 r.
- W dniu 31 lipca 2014 r., zgodnie z obowiązującym prawem krajowym oraz wypełniając zapisy dyrektyw unijnych, Prezes KZGW przystąpił do opracowania aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju, planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy. Projekty ww. planów zostaną poddane półrocznym konsultacjom społecznym. Zgodnie z prawem, dokumenty te powinny zostać opracowane do 22 grudnia 2015 r.
- W dniu 17 września 2014 r. Prezes KZGW w Kołobrzegu wziął udział i moderował panel pt. „Gospodarka Wodna w Polsce” podczas I Międzynarodowego Forum Ekologicznego. Forum podzielone było na cztery bloki tematyczne - Ochronę Przyrody, OZE i Energetykę, Gospodarka Odpadami oraz Gospodarka Wodna - podczas których podjęto dialog i wymieniano doświadczenia w zakresie szeroko rozumianego zrównoważonego rozwoju oraz poszanowania środowiska (w zakresie realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz znaczenia planów gospodarowania wodami w świetle realizacji inwestycji).
- W dniu 24 września 2014 r., Prezes KZGW wziął udział i poprowadził panel dyskusyjny pt. „Gospodarka wodna w Polsce - wczoraj, dziś i jutro” podczas odbywającego się w Katowicach IV Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. W trakcie rozmów szczególny nacisk został położony na pięć kluczowych zagadnień:
 - ✓ Zrównoważony rozwój w gospodarce wodnej.
 - ✓ Wpływ Dyrektyw Unijnych na gospodarkę wodną w Polsce.
 - ✓ Czy i jaką rolę powinny odegrać zmiany ustawodawcze w obszarze gospodarki wodnej?
 - ✓ Wpływ realizowanych w Polsce Programów na Rozwój Małych i Średnich Przedsiębiorstw (np. KPOŚK, PGW ISOK wraz z Dyrektywą Powodziową, i inne).
 - ✓ Nowe kierunki nauczania związane z gospodarką wodną na uczelniach technicznych.Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej został Partnerem Instytucjonalnym Kongresu. Wydarzenie to zostało objęte Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, Patronatem Przewodniczącego Komisji Europejskiej Jose Manuela Barroso oraz Honorowym Patronatem Parlamentu Europejskiego.
- W dniu 1 października 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w konferencji „Środowisko Informacji” zorganizowanej przez Ministerstwo Środowiska i Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska oraz wygłosił referat pt. „Bazy danych a planowanie strategiczne w gospodarce wodnej”. W swoim wystąpieniu zaprezentował przykłady różnych rodzajów zasobów danych gromadzonych w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej, jak również opracowywane dokumenty planistyczne i narzędzia informatyczne, umożliwiające efektywne podejmowanie decyzji na różnych szczeblach administracyjnych. Produkty te mają zastosowanie w wielu dziedzinach wiedzy opisujących i analizujących procesy zachodzące w szeroko rozumianej gospodarce wodnej. Dostępność tych danych na poziomie różnych grup docelowych pozwala na podejmowanie decyzji, w tym decyzji inwestycyjnych, w sposób bardziej odpowiedzialny i świadomy, co wpływa na wzrost świadomości społeczeństwa i minimalizację kosztów związanych z usuwaniem szkód wywołanych żywiołami, a szczególnie powodzią.

- W dniu 13 października 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w XVIII edycji Międzynarodowego Kongresu Ochrony Środowiska ENVICON 2014 i podczas sesji inauguracyjnej wygłosił referat pt. „Budowa stabilnego modelu gospodarki wodnej w Polsce”. W tym kontekście również uczestniczył w dyskusji panelowej pt. „Strategia budowy stabilnego systemu ochrony środowiska”.
- W dniu 25 listopada 2014 r. z udziałem Witolda Sumiśławskiego, Prezesa KZGW i Stanisława Gawłowskiego, Sekretarza Stanu w MŚ oraz 150 interesariuszy z całej Polski odbyła się konferencja inauguracyjna procesu konsultacji społecznych aktualizowanych projektów planów gospodarowania wodami (aPGW) - najważniejszych dokumentów w gospodarce wodnej kraju. Podczas konsultacji, trwających do 22 czerwca 2015 r. można zapoznać się z projektami opracowywanych dokumentów oraz wnieść opinie, uwagi i wnioski dotyczące aPGW dla wszystkich 10 obszarów dorzeczy. Dokumenty dostępne są na stronie internetowej www.apgw.kzgw.gov.pl
- W dniu 22 grudnia 2014 r. Prezes KZGW rozpoczął, zgodnie z zapisami Dyrektywy Powodziowej oraz przepisami ustawy Prawo wodne, proces konsultacji projektów Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Sześciomiesięczne konsultacje zakończą się w dniu 22 czerwca 2015 r. Dokumenty dostępne są na stronie internetowej www.powodz.gov.pl

3. Wsparcie programów edukacyjnych na wszystkich poziomach kształcenia

- W dniach 6-31 maja 2014 r. zorganizowany został konkurs plastyczny dla dzieci szkół podstawowych z terenu Żuław w ramach Programu „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)” zwanego „Programem Żuławskim – 2030”. Zadanie było jedno - techniką dowolną wykonać pracę plastyczną na temat: "Jak sobie radzić z powodzią?". Format pracy nie większy niż A4. Prace mogły być wykonane przez pojedynczych uczniów lub zespoły.
- W dniach 4.08-30 września 2014 r. zorganizowany został konkurs fotograficzny pt.: „Woda - samo życie” dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Celem konkursu było pokazanie, jak ważna jest woda w życiu człowieka i otaczającej go przyrody. W jak wielu czynnościach i procesach wykorzystywana jest każdego dnia. Konkurs miał zachęcić młodzież do aktywnego zaangażowania się w ochronę jednego z najważniejszych elementów środowiska, tj. zasobów wodnych. Zadaniem uczniów było wykonanie zdjęcia/zdjęć, ukazujących w ciekawy i artystyczny sposób, roli i znaczenia wody dla naszego życia.
- W dniach 4-26 września 2014 r. zorganizowany został konkurs fotograficzny „Region Warty okiem obiektywu” dla uczniów gimnazjów z regionu wodnego Warty. Konkurs miał na celu zwrócenie uwagi na z pozoru zwyczajną rzekę, która mimo swojej zwyczajności potrafi pokazać wiele obliczy, od zupełnie dzikiej do zurbanizowanej, dostosowanej do współpracy z człowiekiem.

4. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

- W dniu 28 marca 2014 r. Witold Sumiśławski, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i Jerzy Zwoździak, Zastępca Prezesa KZGW spotkali się z Jerzym Millerem, Wojewodą Małopolskim. Celem spotkania było omówienie stopnia prowadzenia kluczowych projektów realizowanych na terenie województwa małopolskiego. Dodatkowo omówione zostały założenia strategii gospodarki wodnej. W ramach wizyty w Krakowie Prezesi KZGW spotkali

się w siedzibie RZGW z jego kierownictwem oraz Panią Profesor Elżbietą Nachlik, Przewodniczącą Krajowej Rady Gospodarki Wodnej.

- W dniu 31 marca 2014 r. Prezes KZGW odbył spotkania z nowo powołanymi - Tomaszem Smolarzem, Wojewodą Dolnośląskim i Cezarym Przybylskim, Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego. Rozmowy dotyczyły kluczowych inwestycji realizowanych na Dolnym Śląsku. Dodatkowo w tym dniu odbyły się spotkania z prof. dr hab. inż. Tadeuszem Więckowskim, Rektorem Politechniki Wrocławskiej oraz z kierownictwem RZGW we Wrocławiu.
- W dniu 3 kwietnia 2014 r. z udziałem Prezesa KZGW w ramach prac zmierzających do opracowania kompleksowej strategii gospodarki wodnej odbyło się w KZGW spotkanie z udziałem przedstawicieli Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego. W trakcie spotkania dyskutowano o zadaniach strategii powiązanych z hydrogeologią i zasobami wód podziemnych, których realizatorem jest Państwowy Instytut Geologiczny.
- W dniu 7 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w spotkaniu Premiera Donalda Tuska z wojewodami. Podczas narady Prezes KZGW zaprezentował główne założenia MasterPlanów (dokumentu o strategicznym i nadrzędnym znaczeniu dla wszystkich istniejących w Polsce krajowych i regionalnych planów oraz programów sektorowych, w których planowane są działania lub inwestycje mające wpływ na stan zasobów wodnych oraz cele ochrony wód wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej). Prezes KZGW zwrócił uwagę na rozpoczęty proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry oraz prowadzonych konsultacji społecznych. W naradzie uczestniczyli: Minister Administracji i Cyfryzacji Rafał Trzaskowski, Minister Spraw Wewnętrznych Bartłomiej Sienkiewicz, Minister-Szef Kancelarii Premiera Jacek Cichocki, Wiceminister Administracji i Cyfryzacji Stanisław Huskowski, Wiceminister Środowiska Stanisław Gawłowski oraz Wiceminister Infrastruktury i Rozwoju Zbigniew Rynasiewicz.
- W dniu 9 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Dróg Wodnych i Turystyki Wodnej, które odbyło się w siedzibie Senatu. Tematem posiedzenia było zaprezentowanie propozycji przedsięwzięcia zmierzającego do stworzenia Pętli Mazurskiej poprzez połączenie szlaków wodnych Pojezierza Mazurskiego, Pojezierza Etckiego i Kanału Augustowskiego. W spotkaniu wziął udział także Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska oraz przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.
- W dniach 10-11 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW wystąpił podczas Konwentu Marszałków Województw RP odbywającego się w Busko-Zdroju. Prezes KZGW zaprezentował rolę dokumentów strategicznych opracowywanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w kontekście zapisów Strategicznego Planu Adaptacji 2020. Podczas drugiej części obrad zatytułowanej „Adaptacja do zmian klimatu” wystąpili: Maciej Grabowski, Minister Środowiska; Witold Sumiński, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej; Andrzej Jagusiewicz, Główny Inspektor Ochrony Środowiska; Małgorzata Skucha, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Goetz von Thadden, Dyrektor Wydziału ds. Instrumentów Finansowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Prezes KZGW zwrócił uwagę na opracowywane obecnie przez KZGW dokumenty planistyczne, które uwzględniają główne cele Strategicznego planu adaptacji dla sektorów

i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA 2020).

- W dniu 17 kwietnia 2014 r. Witold Sumiński, Prezes KZGW wziął udział w spotkaniu dotyczącym zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego w regionie Środkowej Wisły, które zorganizował Jacek Kozłowski, Wojewoda Mazowiecki. W spotkaniu oprócz Prezesa KZGW udział wzięli Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska prezentując założenia do przygotowywanej reformy gospodarki wodnej oraz Leszek Bagiński, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie podsumowując działania i harmonogram prac dla Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Regionu Wodnego Wisły Środkowej. Zaprezentowane zostały również działania podejmowane w zakresie edukacji przeciwpowodziowej dzieci i młodzieży w 2014 r. w województwach mazowieckim, łódzkim, lubelskim i świętokrzyskim. Prezes KZGW zwrócił szczególną uwagę na rozpoczęty właśnie proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry. Przedstawił koncepcję i rolę MasterPlanów w systemie zarządzania gospodarką wodną. Prezes KZGW zachęcił wszystkich uczestników spotkania do udziału w przeprowadzanych do 25 kwietnia konsultacjach społecznych MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry.
- W dniu 22 kwietnia 2014 r. Prezes KZGW odwiedził dwie kluczowe dla bezpieczeństwa przeciwpowodziowego Opolszczyzny inwestycje, które są realizowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu – projekt poprawiający ochronę przeciwpowodziową Lewina Brzeskiego na Nysie Kłodzkiej oraz modernizację Zbiornika Nysa. W wizycie po opolskich inwestycjach Prezesowi Sumińskiemu towarzyszyli m.in. Wojewoda Opolski Ryszard Wilczyński, Przewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego Bogusław Wierdak, Członek Zarządu Województwa Opolskiego Antoni Konopka, Marek Świetlik, Dyrektor Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim oraz Jerzy Dobosz, doradca Wojewody Opolskiego ds. bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.
- W dniu 24 kwietnia 2014 r., Prezes KZGW wziął udział w posiedzeniu Komitetu Sterującego „Programu dla Odry – 2006”, które odbyło się w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu. Na zaproszenie Tomasza Smolarza, Pełnomocnika Rządu do spraw „Programu dla Odry – 2006” podczas posiedzenia Komitetu Prezes Sumiński przedstawił informację na temat stanu i zaawansowania prac nad MasterPlanami dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry. Pełnomocnik Rządu przypomniał wszystkim zgromadzonym, że zgodnie z uchwałą Rady Ministrów rozpoczął się proces wygaszania programów sektorowych realizowanych w dorzeczu, np. „Programu dla Odry-2006”.
- W dniu 25 kwietnia 2014 r. w imieniu Prezesa KZGW - Jerzy Zwoździak, Zastępca Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wziął udział w I posiedzeniu Komitetu Gospodarki Wodnej przy Krajowej Izbie Gospodarczej, które odbyło się w Katowicach w siedzibie Regionalnej Izby Gospodarczej. Prezes Jerzy Zwoździak przedstawił strategię działań prowadzonych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w najbliższej perspektywie czasowej. Omówił problemy związane z MasterPlanami, finansowaniem inwestycji w gospodarce wodnej oraz odpowiadał na liczne pytania dotyczące gospodarki wodnej i transportu rzeczno.

- W dniu 24 czerwca 2014 r. w Warszawie została zorganizowana przez KZGW konferencja szkoleniowa pt. „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami. Opracowanie i wykorzystanie Map Zagrożenia Powodziowego i Map Ryzyka Powodziowego”. W imieniu Prezesa KZGW - Jerzy Zwoździak, Zastępca Prezesa KZGW otworzył konferencję i wygłosił wykład wprowadzający. Konferencja skierowana była do przedstawicieli administracji rządowej, samorządowej i instytucji działających w obszarze realizacji projektu oraz wykorzystujących Mapy Zagrożenia Powodziowego i Mapy Ryzyka Powodziowego.
- W dniach 3-4 lipca 2014 r. Prezes KZGW uczestniczył w Konwencie Marszałków RP, który odbył się w Lublinie. Gośćmi pierwszego konwentu w ramach przewodnictwa województwa lubelskiego, obok marszałków wszystkich województw, byli przedstawiciele rządu, instytucji rządowych, ludzie świata nauki i biznesu, związani z rolnictwem, rozwojem wsi oraz gospodarką wodną i ochroną środowiska. Do Lublina przyjechali m.in. wicepremier i minister gospodarki, Janusz Piechociński, minister rolnictwa i rozwoju wsi, Marek Sawicki, prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Andrzej Gross oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, Janusz Ostapiuk. Drugi dzień Konwentu poświęcony był strategii gospodarki wodnej w kraju, programowi ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczach Wisły i Odry, a także strategii łagodzenia skutków suszy w kraju. Prezes KZGW przedstawił m.in. mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego jako instrument ochrony przeciwpowodziowej w referacie pt.: Gospodarka wodna - wykorzystanie i zagospodarowanie rzek pod kątem projektów prorozwojowych.
- W dniu 10 lipca 2014 r. Prezes KZGW przyjął w imieniu polsko-niemieckiej Grupy Sterującej dokument pt.: „Aktualizacja koncepcji regulacji rzeki Odry granicznej”. W spotkaniu udział wzięli z ramienia delegacji polskiej także Andrzej Kreft, Dyrektor RZGW w Szczecinie oraz z ramienia delegacji niemieckiej Tjark Hildebrandt z Generalnej Dyrekcji Dróg Wodnych i Żeglugi-Oddział Wschód w Magdeburgu, Hans-Jürgen Heymann Kierownik Urzędu Wodno-Żeglugowego w Eberswalde wraz ze współpracownikami, a także przedstawiciel Federalnego Instytutu Budownictwa Wodnego w Karlsruhe (BAW), który to Instytut był wykonawcą koncepcji regulacji Odry granicznej.
- W dniach 7-12 września 2014 r. Prezes KZGW wziął udział w rewizycji indonezyjskiej delegacji środowiska pod przewodnictwem pana Rasio Ridho Sani, wiceministra środowiska Republiki Indonezji. Delegatom zaprezentowano kompetencje i zadania RZGW, licznie prowadzone aktywności i analizy z zakresu działań przeciwpowodziowych oraz przegląd realizowanych obecnie inwestycji hydrotechnicznych, ze szczególnym uwzględnieniem modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego. Podczas wizyty terenowej goście naocznie mogli przekonać się o ogromie prac prowadzonych przy modernizacji WWW. Odwiedzili także miejsce przebudowy Jazu Różanka oraz plac budowy przy Jazie Wrocław I.
- W dniach 19-21 listopada 2014 r. w Lipowej koło Żywca odbyły się XVI Rokowania Pełnomocników Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Rządu Republiki Czeskiej do spraw współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych. W imieniu Prezesa KZGW udział wzięli Jerzy Zwoździak, Zastępca Prezesa KZGW oraz przedstawiciele KZGW, RZGW w Gliwicach, RZGW we Wrocławiu, IMGW oraz WIOŚ w Katowicach. Na spotkaniu zreferowano poszczególne zagadnienia istotne z punktu widzenia polsko-czeskich wód granicznych oraz uzgodniono plan prac na 2015 r.

- W dniach 9-10 grudnia 2014 roku w Wilnie (Republika Litewska) Prezes KZGW wziął udział w drugim posiedzeniu Polsko-Litewskiej Komisji do spraw Wód Granicznych. Ze strony polskiej wzięli udział przedstawiciele KZGW, Straży Granicznej, RZGW w Warszawie, WIOŚ w Białymstoku. Zreferowano poszczególne zagadnienia istotne z punktu widzenia polsko-litewskich wód granicznych oraz uzgodniono plan pracy na 2015 rok.
- W dniu 12 grudnia 2014 r. Prezes KZGW w obecności Posła Józefa Lassoty, Przewodniczącego Małopolskiego Zespołu Parlamentarnego oraz Jacka Krupy, Członka Zarządu Województwa Małopolskiego wziął udział w oddaniu linii kolejowej Stryszów – Zembrzyce będącej częścią jednej z największych polskich inwestycji - zbiornika i zapory w Świnnej Porębie i fragmentem linii kolejowej Kraków - Zakopane. Podczas spotkania prasowego na zamku w Suchej Beskidzkiej na liczne pytania mediów odpowiadali: Witold Sumiński, Prezes KZGW; Małgorzata Owsiany, Dyrektor RZGW w Krakowie, Józefa Majerczak, Dyrektor i Członek Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Sławomir Cebo, Dyrektor Oddziału Budownictwa Inżynierskiego firmy SKANSKA i Stefan Sawicki, Zastępca Dyrektora RZGW w Krakowie.

W roku 2014 Prezes KZGW objął honorowym patronatem 8 wydarzeń będących wyróżnieniem, podkreślającym szczególny charakter przedsięwzięć związanych z funkcjonowaniem gospodarki wodnej w Polsce.

Tabela 7. Wydarzenia objęte przez Prezesa KZGW honorowym patronatem w 2014 r.

Nazwa przedsięwzięcia	Organizator	Termin i miejsce
Konferencja "Nowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski - kierunki wykorzystania w gospodarce wodnej"	MGGP S.A.	23 stycznia 2014 r. Kraków
III Konferencja Młodych Naukowców z okazji Światowego Dnia Wody	Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu	13-14 marca 2014 r. Poznań
Projekt "EDUKACJA NA WODZIE"	Spółdzielnia Świetlik Reaktywacja w Gdańsku	kwiecień - listopad 2014 r.
Ogólnopolska Konferencja Naukowa "Prawne aspekty gospodarowania zasobami środowiska"	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	15-16 maja 2014 r. Toruń
XII Międzynarodowe Targi Geologia 2014 "GEO-EXPO"	Zarząd Targów Warszawskich S.A.	15-16 maja 2014 r. Warszawa
Flis Odrzański 2014	Liga Morska i Rzeczna	4-12 lipca 2014 r.
I Międzynarodowe Forum Ekologiczne	Polska Fundacja Ekologiczna	16-18 września 2014 r. Kołobrzeg
6 edycja HydroSilesia 2013 oraz 4 edycja MELIORACJE2013	Expo Silesia Sp. z o.o.	28-29 października 2014 r. Sosnowiec

15 ZAŁATWIANIE SKARG I WNIOSKÓW WPŁYWAJĄCYCH DO URZĘDU

W 2014 r. w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej rozpatrzono 59 skargi i wnioski, spośród których 50 załatwiono we własnym zakresie, a 9 przekazano według właściwości.

W grupie skarg i wniosków rozpatrywanych we własnym zakresie, pozytywnie załatwiono 12, negatywnie 16, zaś 22 w inny sposób.

Kierowane do KZGW skargi i wnioski dotyczyły następujących zagadnień:

- ochrona przyrody – 2,
- ochrona czystości wód i gospodarka ściekowa – 3,
- stosunki wodne i podtapianie gruntów – 17,

- działalność inwestycyjna i eksploatacyjna urządzeń wodnych – 12,
- sprawy mieszkaniowe – 1,
- sprawy różne – 24.

PODSUMOWANIE

Rok 2014 był rokiem, w którym kontynuowano realizację szeregu inwestycji hydrotechnicznych, istotnych dla gospodarki wodnej, a w szczególności dla bezpieczeństwa powodziowego. Priorytetowymi inwestycjami były:

- budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba,
- budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze (polder),
- budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze,
- modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego;
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe Lewina Brzeskiego,
- kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I,
- poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego stopnia wodnego we Włocławku.

Inwestycje realizowane były z wykorzystaniem środków unijnych, środków kredytowych, środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków budżetu państwa.

Jednocześnie stwierdzić należy, iż prowadzenie inwestycji wymaga również zwiększonych nakładów na utrzymanie nowopowstałego majątku gospodarki wodnej. Obowiązek zachowania trwałości obiektu wynika zarówno z przepisów Prawa budowlanego i Prawa wodnego, a także z warunków dofinansowania zadań środkami unijnymi oraz warunków umów z międzynarodowymi instytucjami finansowymi (BRRE, EBI, BŚ). W ślad za tym niezbędne jest zwiększenie środków budżetowych przeznaczanych na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, które to środki od kilkunastu lat są dalece niewystarczające w stosunku do zgłaszanych rokrocznie potrzeb.

Ponadto niezbędnym jest wzmocnienie kadrowe zarówno regionalnych zarządów gospodarki wodnej, jak i KZGW, celem zapewnienia właściwej obsługi obiektów, planowania zadań i nadzoru merytorycznego i finansowego. Zaznaczyć należy, iż Prezes KZGW rokrocznie informuje Ministra Środowiska, zarówno poprzez sprawozdania roczne, jak i podczas prac nad projektem budżetu państwa, o konieczności dokonania wzmocnień kadrowych. Braki kadrowe dotyczą też innych aspektów działalności Prezesa KZGW i regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Środki przeznaczone w 2014 r. przez budżet państwa na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, podobnie jak w poprzednich latach, były niewystarczające. Wartość obiektów hydrotechnicznych i budowli regulacyjnych, będących w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej, została oszacowana w poziomie cen 2008 r. na kwotę ok 23,6 mld zł. Przekazywane przez budżet państwa środki nie wystarczają zarówno na prowadzenie bieżących prac w zakresie utrzymywania wód i urządzeń wodnych, jak również na likwidację skutków powodzi. Brak jest również środków na odszkodowania związane z trwałym zajęciem gruntów przez wody płynące. Niewystarczające finansowanie zadań gospodarki wodnej prowadziło na przestrzeni ostatnich lat do konieczności podejmowania realizacji wyłącznie najpilniejszych zadań. Podejmowanie takich działań przynosi efekty doraźne, natomiast w dłuższym okresie powoduje szereg negatywnych zjawisk, poprzez dekapitalizację majątku. Pogarszający się stan techniczny obiektów hydrotechnicznych

i budowli regulacyjnych, niepodjęcie bieżących zadań w zakresie technicznego ubezpieczenia brzegów i zapewnienia właściwych parametrów koryt, w tym zadań związanych z regulacją wód, prowadzi do zwiększenia zagrożenia powodziowego, pogorszenia stanu infrastruktury technicznej, zlokalizowanej na gruntach przyległych do wód (mosty, drogi, urządzenia kanalizacyjne itp.), co z kolei powoduje lawinę roszczeń ze strony społeczności lokalnych i władz samorządowych, a także może doprowadzić do realnego zagrożenia katastrofą budowlaną. Ciągły niedobór środków na realizację ustawowych zadań jednostek gospodarki wodnej, w ostatnich dwóch dekadach, dodatkowo deprecjonuje znaczenie zarówno samego gospodarowania wodami, jak i jednostek za nie odpowiedzialnych, co w konsekwencji ma również wpływ na realizację działań związanych m. in. z ochroną przeciwpowodziową, właściwym zarządzaniem zasobami wodnymi i poprawą ich stanu.

Utrudnieniem w realizacji przez KZGW oraz regionalne zarządy gospodarki wodnej zadań statutowych był i jest w dalszym ciągu tryb pozyskiwania środków budżetowych, pochodzących z rezerw celowych. W 2014 r., podobnie jak w roku poprzednim, około połowa środków na gospodarowanie wodami pochodziła z rezerw celowych budżetu państwa. Środki te przekazywane były w terminach, które utrudniały zarówno planowanie jak i późniejszą realizację robót.

W roku 2014 w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej trwały prace nad Informatycznym Systemem Osłony Kraju przed Nadzwyczajnymi Zagrożeniami (ISOK) – pierwszym w Polsce i jednym z pierwszych w Europie kompleksowym systemem informatycznym, zawierającym pełne dane o terenach zagrożonych powodzią. Istotnym modułem ISOKa jest System Informatyczny Gospodarki Wodnej (SIGW) – narzędzie wspierające realizację zadań Prezesa KZGW. Na uwagę zasługuje fakt, że po zakończeniu realizacji Systemu należy zapewnić utrzymanie trwałości rezultatów projektu przez okres 5 lat.

W 2014 roku kontynuowano prace zmierzające do aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i programu wodno-środowiskowego kraju, z uwzględnieniem postanowień wynikających z RDW i ustawy Prawo wodne, zgodnie z opracowanym „Wykazem zadań i działań dla procesu planowania gospodarowania wodami zgodnie z wymaganiami RDW i ustawy – Prawo wodne w latach 2010-2015” (zatwierdzonym przez kierownictwo resortu środowiska 3 listopada 2010 r.). Prace te wkroczyły w decydującą fazę, która zgodnie z harmonogramem powinna zakończyć się zatwierdzeniem i opublikowaniem ww. dokumentów w grudniu 2015 r.

W związku z wymaganiami Komisji Europejskiej, we współpracy z Ministerstwem Środowiska, zakończono proces opracowywania MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry obejmujących planowane i realizowane działania/inwestycje, mogące mieć istotny wpływ na stan jednolitych części wód. Ponadto kontynuowano prace służące aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

W 2014 r. przygotowano projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy Wisły, Odry i Pregocy, które od 22 grudnia 2014r. podlegają półrocznemu procesowi konsultacji społecznych.

W roku 2014 Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej kontynuował współpracę na wodach granicznych z Republiką Federalną Niemiec, Republiką Czeską, Republiką Słowacką, Ukrainą, Republiką Białorusi oraz Republiką Litewską.

W ramach nadzoru nad dyrektorami regionalnych zarządów gospodarki wodnej prowadzono kontrole planowe i doraźne, Prezes Krajowego Zarządu zatwierdził sprawozdania z realizacji zadań dyrektorów RZGW w 2013 roku oraz plany działalności na 2014 rok. Na bieżąco prowadzono sprawy w zakresie współpracy z Sejmem i Senatem, załatwiano skargi i wnioski, w tym dotyczące działalności dyrektorów RZGW. Przeprowadzono też 8 kontroli gospodarowania wodami wraz z działaniami pokontrolnymi.

Rok 2014 był kolejnym rokiem sprawowania przez Prezesa KZGW nadzoru nad powołaną w 2011 r. państwową służbą ds. bezpieczeństwa budowli piętrzących. W ramach swojej działalności Prezes koordynował prace związane z przeprowadzanymi przez państwową służbę pomiarami i badaniami pozwalającymi opracować ocenę stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli stale i okresowo piętrzących wodę.

Jednocześnie Prezes KZGW kontynuował sprawowanie nadzoru nad pozostałymi służbami, tj. państwową służbą hydrologiczno-meteorologiczną oraz państwową służbą hydrogeologiczną.